

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗΝ ΤΟΥ 2011

ΔΙΔΑΧΗ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΚΑΙ ΙΣΑΗΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

ΤΟΥ ΕΞ ΑΙΤΩΛΙΑΣ

*Ἐκφωνηθεῖσα ἐν τῷ τῆς Περιβλέπτου Ναῶ ἐν τῇ περιχώρῳ
τῆς πόλεως Ἰωαννίνων*

Κατὰ τὸ ἔτος 1779.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΑΠΑΝΗ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΤΟΥ ΑΥΔΩΝΙΤΟΥ

«Οὐκί δέ μοι ἐστίν, ἐάν

Εὐαγγελίζομαι»

(ἀ. Κορ. θ'. 16)

Βιβλίον ἀριθ 361
ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΜΑΣΣΙΑΣ
Ἀνθίμου Ἀλεξάνδου 189

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ,

Τυπογραφείον «Η ΙΟΝΙΑ».

Σπυρίδωνος καὶ Ἀρσενίου ἀδελφῶν Κάων.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ.

Ὁ Ἱερομάρτυς Κοσμάς ὁ Νέος, ἐγεννήθη ἐν τινι χωρίῳ τῆς Αἰτωλίας τῷ 1714 ἔτει Μ. Χ. Περὶ τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του μετέβη εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ὅπου ἐκπαιδευθεὶς ἐχειροτονήθη Ἱερεύς. Ζήλω δὲ θεῖῳ κινούμενος πρὸς τὸ κήρυγμα ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ λαβὼν τὴν ἐπὶ τούτῳ ἄδειαν παρὰ τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου, ἐγένετο κήρυξ διαπρύσιος τοῦ θεῖου λόγου εἰς τὰ περίξ τοῦ Βυζαντίου, καὶ εἰς Δουκάνισσα, Μακεδονίαν, Θεσσαλίαν, Δυτικὴν Ἑλλάδα, Ἐπτάνησον καὶ Ἥπειρον. Ἐλαβε δὲ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον εἰς Βεράτιον παρὰ τοῦ Κουρτ. Πασσᾶ ἐν ἔτει 1779, ὡς λεπτομερέστερον ἐξιστορεῖται ὁ βίος αὐτοῦ εἰς τὸ νέον μαρτυρολόγιον.

Πρὸ πολλοῦ δὲ περιῆλθον εἰς χεῖρας ἐμοῦ καὶ τοῦ Κυρ. Γεωργίου Παραμυθιώτου, δύο χειρόγραφα τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἱερομάρτυρος. Ἀλλ' ἀμφοτέρω τὰ κείμενα ἦσαν ἐλλιπεῖ, οὐχὶ ὅμως καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ χωρία. Ἐκ τῆς συμπαραβολῆς λοιπὸν αὐτῶν συνεπληρώθη καὶ ἐδιορθώθη ἡ διδασκαλία αὕτη, ἥτις νῦν τὸ πρῶτον ἐκδίδεται πρὸς ὠφέλειαν τῶν Χριστιανῶν.

Ὁ Ἐκδότης

ΔΙΔΑΧΗ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ

Εἰς ὁποῖαν πόλιν καὶ χώραν εἰσέλθετε, λέγετε εἰρήνην τῇ Πόλει ἐκείνῃ, λέγει ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τῶν Ἱερῶν Ἀποστόλων εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον· διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ, ἀδελφοί μου, λέγωσας πρῶτον εἰρήνην καὶ ἀγάπην εἰς ἑσας.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ Θεὸς, ἀδελφοί μου, ὁ γλυκύτατος αὐθέντης καὶ δεσπότης, ὁ ποιητὴς τῶν Ἀγγέλων καὶ πάσης νοητῆς καὶ αἰσθητῆς κτίσεως, αὐτὸς ἐκαταδέχθη καὶ ἔγινεν ἄνθρωπος τέλειος ἐκ πνεύματος Ἁγίου, ἀπὸ τὰ καθαρότατα αἵματτα τῆς Κυρίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, διὰ τὴν μᾶς· εὐχάλη ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαδόλου, τὴν μᾶς κἀμὴ υἱὸς καὶ κληρονόμος τῆς Βασιλείας του, τὴν χαίρωμεσθε πάντοτες εἰς τὸν παράδεισον μαζὺ μὲ τοὺς Ἀγγέλους, καὶ τὴν μὴ εἴμεσθεν εἰς τὴν κόλασιν μαζὺ μὲ τοὺς διαδόλους· ἔκαμε καθὼς ἓνας ἄρχοντας ὁποῦ ἔχει ἀμπέλια καὶ χωράφια καὶ βάνει ἐργάτας τὰ δουλεύουν· ἔτζει καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὡσάν ἓνα ἀμπέλι· ἔχει ὅλον ἐτοῦτον τὸν κόσμον, καὶ ἐπήρε τοὺς δώδεκα ἀποστόλους καὶ τοὺς ἔδωκε τὴν χάριν του, καὶ τὴν εὐλογίαν του καὶ τοὺς ἔστειλεν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, τὰ διδάξουν τοὺς ἀνθρώπους, ἀνίσως καὶ θέλουν τὰ ζῆσουν καὶ εὐδοκῶν καὶ εἰρηνικῶν, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ πηγαίνουν καὶ εἰς τὸν Παράδεισον, τὰ πιστεύουν καὶ τὰ βαπτίζονται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ τοὺς ἐπκράγγειλεν εἰς ὁποῖαν χώραν πηγαίνουν καὶ τοὺς δέχονται τὰ εὐλογοῦν τὴν χώραν ἐκείνην, εἰς ἐκείνην δὲ τὴν χώραν ὁποῦ δὲν τοὺς δέχονται, τὰ τινάζουν καὶ τὰ ὑποδήματα τὰς καὶ τὰ φεύγουν.

Ἐτζει λοιπὸν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι, ὡς φρόνιμοι δοῦλοι καὶ πιστοὶ τοῦ Κυρίου μας λαμβάνοντας τὴν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἔτρεξαν ὡσάν ἀστραπὴ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ μετὰ ἐκείνην τὴν χάριν ἐλαλοῦσαν ὅλαις ταῖς γλώσσαις τοῦ κόσμου, μετὰ ἐκείνην τὴν χάριν ἰάτρειαν τυφλοῦς καὶ κοροῦς καὶ λεπροῦς καὶ δαιμονιζομένους, καὶ τὸ μεγαλύτερον καὶ νεκροῦς ἀνέσταιναν· καὶ εἰς ὁποῖαν χώραν ἐπήγεσαν καὶ τοὺς ἐδέχονταν, ἔκαναν τοὺς ἀνθρώπους Χριστιανούς, ἐχειροτονοῦσαν Ἱερεῖς, ἔκτιζαν Ἐκκλησίας, καὶ εὐλογοῦσαν τὴν χώραν ἐκείνην καὶ ἐγένετο ἓνας ἐπίγειος παράδεισος, χαρὰ καὶ εὐφροσύνη, κατοικία τῶν Ἀγγέλων, κατοικία τοῦ Χριστοῦ μας· καὶ εἰς ὁποῖαν χώραν πάλιν ἐπήγεσαν καὶ δὲν τοὺς ἐδέχονταν, ἐτίναζαν καὶ τὰ ὑποδήματά

τους και ἔφευγαν και ἔμενεν εἰς τὴν χώραν ἐκείνην κατάρα, και ὄχι εὐλογία, κατοικία τοῦ διαβόλου, και ὄχι τοῦ Χριστοῦ μας· διὰ τοῦτο ἀδελφοί μου πρέπον ἦτον και ἐγὼ νὰ εἶχον και ἐγὼ τὴν καρδίαν μου καθαρὰν, ὡς ἀν τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους, ἐδὼ ὁποῦ ἀξιῶθηκα νὰ σὰς ἀπολαύσω διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Κυρίου μας, και μὲ ἐδεσθῆκατε εἰς τὴν χώραν σας, ὡς Ἀπόστολον και Προφήτην τοῦ Χριστοῦ μας και νὰ εἶχα τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὡς Ἀπόστολος νὰ εὐλογῆσω τὴν χώραν σας, ὅμως δὲν τὴν ἔχω, διατί εἶμαι ἀμαρτωλὸς, πλήν ἀποτολμῶ και παρακαλῶ τὸν Γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν Χριστόν, καθὼς τότε δι' εὐχῶν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων εὐσπλαγχνίσθη, ἔτζι και τώρα διὰ πρεσβειῶν τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου και ἀειπαρθένου Μαρίας, και δι' εὐχῶν τοῦ Πανιερωτάτου ἡμῶν Δεσπότη, και τῶν ἁγίων Ἱερῶν μας, νὰ εὐσπλαγχνίσθῃ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ εὐλογῆσῃ τὴν χώραν μας, και ὅλα τὰ χωρία τῶν Χριστιανῶν, νὰ εὐλογῆσῃ τοὺς ἄνδρας, τὰς γυναῖκας σας, τὰ παιδιὰ σας, τὰ πράγματά σας, και τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σας. Και πρῶτον, ἀδελφοί μου, ἄμποτες νὰ εὐσπλαγχνίσθῃ ὁ Κύριος νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἀμαρτίας σας, και νὰ φυτεύσῃ, και νὰ ριζώσῃ εἰς τὴν καρδίαν σας τὴν θερμὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην, τὴν ὁμόνιαν, τὴν ὀρθὴν ἐξομολόγησιν, και νὰ σὰς ἀξιῶσῃ νὰ ἀπεράσῃτε και ἐδὼ καλὰ, εἰρηνικὰ, και νὰ πηγένετε και εἰς τὸν Παράδεισον νὰ δοξάζητε τὴν Ἁγίαν Τριάδα, νὰ ἀξιῶσῃ και νὰ δυναμώσῃ και ἐμένα, ὁ γλυκύτατος αὐθέντης μου, νὰ νικήσω τοὺς τρεῖς μεγάλους ἐχθροὺς τὸν Κόσμον, τὴν σάρκα, και τὸν διάβολον.

Πρέπον εἶναι, Χριστιανοί μου, νὰ σὰς φανερώσω τὴν αἰτίαν ὁποῦ μὲ ἐπαρακίνησε και εὐγῆκα και περιπατῶ εἰς τὸν κόσμον. Κοντὰ εἰς τὰ ἄπειρα χαρίσματα, ὁποῦ μὰς ἐχάρισεν ὁ Θεὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μὲ ἀξίωσεν και ἐμένα τὸν ἀμαρτωλὸν και ἔμαθα ὀλίγα γράμματα, ἔγινα και Ἱερεὺς ἀνάξιος, ἔγινα και καλόγηρος, ἐπῆγα εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος και ἐκλαίγα τὰς ἀμαρτίας μου, δέκα ἑπτὰ χρόνους· διαβάζοντας τὸ Ἅγιον και Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, εὔρον πολλὰ και διάφορα νοήματα, κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα εὔρον και τοῦτον τὸν λόγον ὁποῦ λέγει ὁ Χριστὸς μας «Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτο, ἀλλὰ και τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος» ἤγουν ὅποιοι φροντίζει μόνον διὰ λόγου του πῶς νὰ σωθῇ, και δὲν φροντίζει και διὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀδελφούς του τοὺς Χριστιανούς πῶς νὰ σωθοῦν, και αὐτὸς ἔχει νὰ κολασθῇ ἀκούοντας, και ἐγὼ ἀδελφοί μου ἐτοῦτον τὸν λόγον τὸν γλυκύτατον ὁποῦ λέγει ὁ Χριστὸς μας, μοῦ ἐκατάτρωγε τὴν καρδίαν διὰ τοὺς ἀδελφούς μου Χριστιανούς τόσον καιρὸν, ὡς ἀν τὸ σκουλίκι τὸ ξύλον, τί νὰ κάμω και ἐγὼ, στοχαζόμενος και τὴν ἀμάθειάν μου ἐσυμβουλευθῆκα μὲ τοὺς Πνευματικούς μου Πατέρας, Ἀρχιερεῖς και Πατριάρχας, τοὺς ἐφανέρωσα τὴν γνώμην μου, και ὅλοι μὲ ἐπαρακίνησαν νὰ κάμω αὐτὸ τὸ ἔργον, καλὸν και ἅγιον εἶναι και ἔτζι παρακινούμενος και ἀπὸ τὸν Παναγιώτατον Πατριάρχην Κυρ. Σωφρόνιον τὸν οἰκουμενικόν, και λαμβάνοντας τὰς Ἁγίας του εὐχὰς εὐγῆκα και περιπατῶ ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, και ἀπὸ χώραν εἰς χώραν, και διδάσκω τοὺς ἀδελφούς μου

τούς Χριστιανούς, και άνίσω; να ήτον δυνατόν να άνέβαινα εις τόν οὐρανόν, να φωνάζω μίαν φωνήν μεγάλην, και να κηρύξω εις ὅλον τόν κόσμον, και να εἶπῶ πῶς μόνον ὁ Χριστός μου, εἶναι υἱός και λόγος τοῦ Θεοῦ, και Θεός ἀληθινός, και ζωὴ τῶν ἀπάντων, ἤθελα να τὸ κάμω. Ὅμως ἐπειδὴ και δὲν ήμπορῶ να κάμω ἐκεῖνο τὸ μεγάλο, κάνω ἐτούτο τὸ μικρόν, και περιπατῶ ἀπὸ τόπον εις τόπον, και ἀπὸ χώραν εις χώραν, και διδάσκω τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς Χριστιανούς.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, σὰς ἐφάνέρωσα τήν καρδίαν μου, και τήν αἰτίαν ὁποῦ περιπατῶ, και δὲν εἶναι χρεια να ἐξετάζηται να μάθετε ἀπὸ ἄλλους· και ὡς ἀμαρτωλός ὁποῦ εἶμαι περικαλῶ τὸν γλυκύτατον αὐθέντην μου Ἰησοῦν Χριστόν, να με ἀξιῶση να χύσω τὸ αἷμά μου διὰ τήν ἀγάπην του, καθὼς τὸ ἔχουσε και αὐτός διὰ ἐμένα.

Πρέπον εἶναι Χριστιανοί μου, ὅταν ἓνας Διδάσκαλος θέλει να διδάξη να ἐξετάξῃ πρῶτον τί λογῆς ἀκροατὰς ἔχει· ὁμοίως και οἱ ἀκροαταὶ να ἐξετάζουν τί διδάσκαλος εἶναι. Λοιπόν και ἐγὼ ἀδελφοί μου ἐπειδὴ ἤξιώθηκα και ἐστάθηκα εις αὐτὸν τὸν Ἅγιον τόπον τὸν ἀποστολικόν διὰ τήν εὐσπλαγχίαν τοῦ Κυρίου μας πρῶτον ἐξέταξα διὰ λόγου σας, και ἔμαθα πῶς με τήν χάριν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ και Θεοῦ, δὲν εἶστε ἀσεβεῖς και αἰρετικοί, ἀλλὰ ἐβεβαιώθηκα, ὅτι εἶστε εὐσεβεῖς και ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, και πιστεύετε ὀρθά, και εἶστε βαπτισμένοι εις τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, και τοῦ Υἱοῦ, και τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· εἶστε τέκνα και θυγατέρες τοῦ Χριστοῦ μας, και ὄχι μόνον δὲν εἶμαι ἄξιος ἐγὼ να σὰς διδάξω, ἀλλὰ μήτε τὰ ποδάρια να σὰς φιλήσω, διατι ὁ καθένας ἀπὸ λόγου σας, εἶναι τιμιώτερος ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, λοιπόν πρέπει και ἡ αὐθεντία σας να ἐξέυρετε και διὰ λόγου μου ἐγνωρίζω πῶς ἄλλοι σὰς λέγουν ἄλλα, και ἄλλοι ἄλλα, ὅμως άνίσω; και θέλετε να μάθετε τήν πᾶσαν ἀλήθειαν, ἰδοὺ ὁποῦ σὰς τήν λέγω, και ἀκούσατε. Ἐμένα ἡ Πατρίδα μου ἡ γήινος ἡ ψεύτικη, ἡ μάταια, εἶναι χωρίον, ὁποῦ λέγεται Ἀπόκουρον ἀπὸ τήν ἐπαρχίαν τοῦ Ἁγίου Ἄρτης, εἶμαι και ἐγὼ ἀπὸ πατέρα, και ἀπὸ μητέρα, καθὼς και ἡ αὐθεντία σας, ὁ πατέρας μου και ἡ μητέρα μου, τὸ γένος μου ὅλον, εὐσεβεῖς ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, εἶμαι και ἐγὼ ἀδελφαίμου ἀνθρώπος ἀμαρτωλός χειρότερος ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον· εἶμαι ὅμως δούλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὄχι ὅμως πῶς εἶμαι ἄξιος να ἦμαι δούλος, ἀλλ' ὁ Χριστός μου με καταδέχεται διὰ τήν εὐσπλαγχίαν του, τὸν Χριστόν μου λοιπόν ἀδελφοί μου πιστεύω, δοξάζω και προσκυνῶ, τὸν Χριστόν μου παρκαλῶ να με ἀξιῶση να χύσω τὸ αἷμά μου διὰ τήν ἀγάπην του· ἰδοὺ λοιπόν ὁποῦ σὰς ἐφάνέρωσα τήν Πατρίδα και δὲν εἶναι χρεια να ἐξετάζητε να μάθητε ἀπὸ ἄλλους.

Πρέπον και εὐλογον εἶναι Χριστιανοί μου ὅταν ἓνας διδάσκαλος θέλει να διδάξῃ, πρῶτον να ἀρχίξῃ τήν διδασκαλίαν του ἀπὸ τὸν Θεόν, και θέλει να εὐχαρισήσῃ τὸν Θεόν. Λοιπόν, ἀδελφοί μου, ὁ Πανάγαθος Θεός εἶναι ἓνας, και ὅποιος λέγει πῶς εἶναι πολλοὶ Θεοὶ, εἶναι διάβολος, ὁ τοιοῦτος δὲν εἶναι Χριστιανός, εἶναι ἓνας Θεός, Ἁγία Τριάς, Πατὴρ, Υἱός και Ἅγιον Πνεῦμα, μία φύσις, μία δόξα, μία βασιλεία,

εἶναι Θεὸς ἀκατάληπτος, ἀνερμήνευτος, ἀπερίγραπτος, παντοδύναμος, ὅλος φῶς, ὅλος χαρὰ, ὅλος εὐφροσύνη, ὅλος ἀγάπη· δὲν ἔχομεν κἀνέναν παράδειγμα νὰ παρομοιάσωμεν αὐτὴν τὴν Ἁγίαν Τριάδα, ἐπειδὴ καὶ δὲν εὐρίσκεται εἰς τὸν κόσμον ὁποῦ νὰ ὁμοιάζῃ, ὅμως διὰ νὰ λάβῃ ὁ κόσμος παρραμικρὰν βοήθειαν, ὁ κόσμος φέρουν μερικὰ παραδείγματα καὶ κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα μᾶς φέρουν καὶ τὸν ἥλιον, ὁ ἥλιος ἡξέυρωμεν πῶς εἶναι ἕνας· ὅμως ἔχει καὶ τρία μαζύτου· ἔτσι καὶ ἡ Ἁγία Τριάς· εἶναι ἕνας Θεός, ὅμως τρία πρόσωπα· ὁ ἥλιος φωτίζει τὸν αἰσθητὸν κόσμον, καὶ ἡ Ἁγία Τριάς τὸν αἰσθητὸν καὶ νοητὸν κόσμον· ὁ ἥλιος ἔχει ἀκτίνες ὁποῦ ἔρχονται εἰς τὰ ὀμμάτια μας, ὡσὰν κλωσταῖς, ὡσὰν γραμμαῖς, ἔχει ἀκόμη καὶ φῶς, ὁποῦ ἐξαπλώνει εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Μὲ τὸν ἥλιον ὁμοιάζομεν τὸν ἀνκερον Πατέρα, μὲ τὰς ἀκτίνες τὸν μονογενὴ Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν· μὲ τὸ φῶς τὸ Πανάγιον Πνεῦμα. Εἶναι καὶ ἄλλος τρόπος Χριστιανοὶ μου, διὰ νὰ καταλάβωμεν τὴν Ἁγίαν Τριάδα, ὅμως πρέπει πρῶτα νὰ ἀφήσωμεν τὰ κκαμάς καὶ τὰς ἀμαρτίας μας, καὶ νὰ ἐξομολογηθῶμεν καθαρὰ, καὶ νὰ κοινωνήσωμεν τὰ ἄχραντα μυστήρια, μὲ μέγαν φόβον καὶ τρόμον, καὶ μὲ εὐλάβειαν, καὶ τότε νὰ μᾶς φωτίσῃ τὸν νοῦν ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος διὰ νὰ ἡμπορέσωμεν νὰ τὴν καταλάβωμεν.

Αὐτὴν τὴν Παναγίαν Τριάδα, ἡμεῖς οἱ εὐσεβεῖς ὀρθόδοξοι, πιστεύομεν καὶ προσκυνοῦμεν, αὐτὴ εἶναι ἀληθινὸς Θεός, καὶ ἔξω ἀπ' αὐτὴν τὴν Ἁγίαν Τριάδα, ὅσοι λέγονται Θεοὶ, εἶναι δαίμονες· καὶ ὅμι μόνον ἡμεῖς πιστεύομεν, δοξάζομεν καὶ προσκυνοῦμεν αὐτὴν τὴν Ἁγίαν Τριάδα, ἀλλὰ ὡσὰν τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡσὰν τὴν ἄμμον τῆς Θαλάσσης, ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι τοῦ οὐρανοῦ ἀκαταπαύτως ὑμνοῦν, προσκυνοῦν καὶ δοξάζουν αὐτὴν τὴν Ἁγίαν Τριάδα. Πάλιν, ὡσὰν τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡσὰν τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔχυσαν τὸ αἷματους, διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸν Παράδεισον, νὰ χαίρωνται καὶ νὰ εὐφραίνωνται πάντοτε· ὡσὰν τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡσὰν τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀρνήθησαν τὸν κόσμον καὶ ἐπῆγαν εἰς τὰς ἐρήμους, καὶ ἀσκήτευαν εἰς ὅλην τους τὴν ζωὴν, διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ ἐκέρδησαν τὸν Παράδεισον νὰ χαίρωνται καὶ νὰ εὐφραίνωνται πάντοτε· ὡσὰν τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡσὰν τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔζησαν μέσα εἰς τὸν κόσμον μὲ σωφροσύνην καὶ παρθενίαν, μὲ νηστείας καὶ προσευχαῖς, μὲ ἐλημοσύνας καὶ μὲ καλὰ ἔργα, διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Ἁγίας Τριάδος, καὶ ἀπέρασαν καὶ ἐδῶ καλὰ, καὶ ἐπῆγαν καὶ εἰς τὸν Παράδεισον νὰ χαίρωνται πάντοτε· δὲν εὐρίσκεται τόπος, οὔτε ὡς τοῦ ψίλου τὸ ὀμμάτι πουθενά ὁποῦ νὰ λείπῃ ὁ Θεός· πρέπει καὶ ἡμεῖς ὅταν κάμνωμεν καμμίαν ἀμαρτίαν, νὰ σοχαζώμεθα πῶς ὁ Θεός εἶναι πανταχοῦ παρὸν, εἶναι πάντα εἰς τὸν νοῦν μας καὶ εἰς τὴν καρδίαν μας, εἶναι ἐμπρὸς εἰς τὰ ὀμμάτιά μας, καὶ βλέπει ὅσα κάμνωμεν, καὶ ἐγνωρίζει ὅσα ἐνοῶμεν· ἀκόμη νὰ ἐντραπώμεθα καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους, ὅταν κάμνωμεν καμμίαν ἀμαρτίαν, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸν ἄγγελον τὸν φύλακά μας· ἀκόμη νὰ ἐντραπώμεθα καὶ

ἀπὸ τὸν ἑκυτόν μας, καθὼς ἐντροπώμεθα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀπὸ ἓνα παραμικρὸν παιδίον.

Ὁ Πανᾶγχος καὶ πολυέλεος Θεὸς, ἀδελφοί μου, ἔχει πολλὰ καὶ διάφορα ὀνόματα, λέγεται φῶς, καὶ ζωὴ καὶ ἀνάστασις, καὶ στράτα· ἡμῶς τὸ καθολικὸν ὄνομα εἶναι καὶ λέγεται ἀγάπη· καὶ ἡμεῖς λοιπὸν, ἂν θέλωμεν νὰ λέγωμεν τὸν Θεὸν μας Πατέρα, πρέπει νὰ ἔχωμεν δύο ἀγάπαις, ἀγάπην εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἄλλην ἀγάπην εἰς τὸν πλησίον, δηλαδή εἰς τοὺς ἀδελφούς μας Χριστιανούς· φυσικὸν μας εἶναι νὰ ταῖς ἔχωμεν, παρὰ φύσιν εἶναι νὰ μὴ ταῖς ἔχωμεν· καὶ καθὼς ἓνα χιλιδῶνι χρειάζεται δύο πτερούγας νὰ ἀπετάξῃ, ἔτσι καὶ ἡμεῖς χρειαζώμεθα αὐταῖς ταῖς δύο ἀγάπαις, καὶ χωρὶς αὐταῖς ἀδύνατον εἶναι νὰ σωθῶμεν· καὶ πρῶτον μὲν πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεόν μας, διὰτι μᾶς ἐχάρισε τόσα ἀγαθὰ, μίαν τόσῃν μεγάλῃν γῆν ἐδῶ πρόσκαιρον, διὰ νὰ κατοικοῦμεν, τόσαις χιλιάδες χορτάρια, φυτὰ, βρύσας, ποτάμια, πηγὰδια, θάλασσα, ὄψαρια, φωτιὰ, ἀέρα, ἡμέρα, νύκτα, οὐρανὸν, ἥλιον, φεγγάρι, ἄστρα· ὅλα αὐτὰ διὰ ποῖον τὰ ἔκαμεν ἀδελφοί; διὰ ἡμᾶς τὰ ἔκαμεν βέβαια· τί μᾶς ἐχρεωστοῦσεν; τίποτε· ὅλα μᾶς τὰ ἐχάρισεν. ἀκόμη πρέπει νὰ τὸν ἀγαπῶμεν καὶ νὰ τὸν εὐχαριστοῦμεν ἵπὸ μᾶς ἔκαμεν ἀνθρώπους καὶ δὲν μᾶς ἔκαμεν ζῶα, καὶ τὸ μεγαλύτερον ὁποῦ μᾶς ἔκαμεν εὐσεβεῖς Χριστιανούς, Ὁρθοδόξους, καὶ ὅχι ἀσεβεῖς, αἰρετικούς, καὶ μ' ὄλον ὁποῦ ἀμαρτάνομεν χίλιας χιλιάδες φοραῖς τὴν ὥραν, μᾶς εὐσπλαγχνίζεται, καὶ δὲν μᾶς θανατῶνει διὰ νὰ κολασθῶμεν, ἀλλὰ ἀκρτερεῖ τὴν μετάνοιάν μας διὰ νὰ παύσωμεν ἀπὸ τὰ κακά μας καὶ νὰ κάμωμεν τὰ καλὰ, καὶ τότε νὰ μᾶς πάρῃ νὰ μᾶς βάλῃ εἰς τὸν Παράδεισον. Λοιπὸν ἀδελφοί μου τέτοιον γλυκύτερον αὐθέντην καὶ δεσπότην, τέτοιον γλυκύτερον αὐθέντην καὶ πατέρα, δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀγαπῶμεν τόσον πολὺ, ὁποῦ ἂν κάμῃ χρεῖα νὰ χύσωμεν καὶ τὸ αἷμα μας διὰ τὴν ἀγάπην του, καθὼς καὶ αὐτὸς τὸ ἔχυσε διὰ τὴν ἰδικήν μας; Ἄμῃ ποῖον θέλομεν νὰ ἀγαπῶμεν καλῆτερα, αὐτὸν τὸν Θεόν, ὁποῦ μᾶς ἔκαμε τόσα καλὰ; ἢ τὸν διάβολον, ὁποῦ μᾶς ἔκαμε τόσα καὶ τόσα κακά; ὁποῦ μᾶς εὐγαλεν ἀπὸ τὸν παράδεισον, καὶ μᾶς ἤφερεν εἰς τοῦτον τὸν κατηραμένον κόσμον, καὶ παθαίνομεν τόσα βλάσανα, καὶ τέτοιαν κακὴν προαίρεσιν ἔχει ὁ διάβολος, ὁποῦ ἂν ἤμποροῦσεν αὐτὴν τὴν ὥραν ἤθελεν μᾶς πάρῃ εἰς τὴν κόλασιν νὰ καίωμεσθε πάντοτε καθὼς κρίζεται καὶ αὐτὸς· ἡμῶς ὁ Παντοδύναμος Θεὸς, δὲν τὸν ἀφίνει νὰ κάμῃ ἐκεῖνο ὁποῦ θέλει. Δεύτερον πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς μας Χριστιανούς, διὰτι εἴμεθα μιᾶς φύσεως καὶ μιᾶς πίστεως, ἔχομεν ἓνα βάπτισμα, μαζὺ τὰ ἄχραντα Μυστήρια μεταλαμβάνομεν, ἓνα Σταυρὸν προσκυνοῦμεν, ἓναν παράδεισον ἐλπίζομεν νὰ ἀπολαύσωμεν κοινῶς. Καλότυχος ἀδελφοί μου, ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὁποῦ ἔχει εἰς τὴν καρδίαν του αὐταῖς ταῖς δύο ἀγάπαις, ἐκεῖνος ἔχει βέβαια τὸν Θεόν, καὶ ὅποιος ἔχει τὸν Θεόν, ἔχει ὅλα τὰ καλὰ καὶ ποτὲ δὲν ἀμαρτάνει· καὶ πάλιν ταλαίπορος ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος ὁποῦ δὲν ἔχει εἰς τὴν καρδίαν του αὐταῖς ταῖς δύο ἀγάπαις, βέβαια αὐτὸς ἔχει τὸν διάβολον, καὶ ὅποιος ἔχει τὸν διάβολον, ἔχει ὅλα τὰ κακά

καὶ πάντοτες ἀμαρτάνει· ὁ Θεὸς, ἰδὲ ἀδελφοί μου, αὐτὸ πρῶτον ζητεῖ ἀπὸ ἡμᾶς νὰ ἔχωμεν αὐταῖς ταῖς δύο ἀγάπαις, καθὼς ὁ ἴδιος εἰς τὸ Ἰερὸν Εὐαγγέλιόν μας τὸ λέγει «ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς, ὁ νόμος καὶ οἱ Προφῆται κρέμονται» ὡς τόσον, ὅλοι οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας, ἄνδρες καὶ γυναῖκες μὲ αὐταῖς ταῖς δύο ἀγάπαις ἄγιασαν, καὶ ἐκέρδισαν τὸν Παράδεισον, ὅθεν καὶ ἡμεῖς ἀδελφοί μου, χιλιᾶδες καλὰ καὶ ἀρετὰς ἂν κάμωμεν, νηστείαις, προσευχαῖς, ἐλεημοσύναις, κἄν καὶ τὸ αἷμά μας νὰ χύσωμεν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἀνίσως ἔχωμεν ἔχθραν μὲ τὸν ἀδελφόν μας τὸν Χριστιανόν, ὅλα χαμμένα εἶναι καὶ δὲν μᾶς ὠφελοῦν τίποτες καὶ εἰς τὴν κόλασιν πηγαίνομεν· ὅμως ἤξεύρω εἰς τοῦτο θέλετε εἰπῆ, ἔχοντες τόσα καλὰ, καὶ τόσας ἀρετὰς δὲν μᾶς συγχωρεῖ ὁ Θεός, ἐκείνην τὴν ὀλίγην ἔχθραν ὅπου ἔχομεν εἰς κανένα Χριστιανόν; Ναὶ βέβαια ἀδελφοί μου, δὲν μᾶς συγχωρεῖ, καὶ οὔτε ὅλα ἐκεῖνα τὰ καλὰ μᾶς ὠφελοῦν, ἐπεὶδὴ καὶ ἐκείνη ἡ κατηραμένη ἔχθρα ὅσα καὶ ἂν κάμωμεν καλὰ καὶ ἀρετὰς, ὡσὰν φαρμάκι διαβολικὸν ὅπου εἶναι ἡ ἔχθρα τὰ χαλὰ καὶ τὰ ἀφανίζει· καθὼς εἰς ἓνα σκαφίδι ἀλεύρι ὀλίγον προζύμι βάνομεν καὶ ὅλον ἐκεῖνο τὸ ἀλεύρι τὸ ζυμίζει, τόσην δύναμιν ἔχει· ἔτσι καὶ ἡ ἔχθρα ὅλα τὰ καλὰ τὰ χαλὰ καὶ τὰ ἀφανίζει καὶ τὰ κάνει τὸ οὐδέν· διὰ τοῦτο ἀδελφοί μου ὅσον καὶ ἂν ἠμπορῆτε νὰ ἀγαπίεστε, ὡσὰν ἀδελφια καὶ ὅταν ἔχετε αὐτὴν τὴν κατὰ Θεὸν ἀγάπην, δέχεται ὁ Θεὸς καὶ τὰ ἄλλα σας τὰ καλὰ καὶ σας βάνει εἰς τὸν Παράδεισον.

Ἡ Αὐτὴ Ἅγία Τριάς, ὅπου εἶπαμεν ἀδελφοί μου, ἦγουν ὁ Τρισυπόστατος Θεός, ἔκαμε πρῶτον καὶ ἐξ ἀρχῆς δέκα τάγματα ἀγγέλους, οἱ ἄγγελοι εἶναι πνεύματα πύρινα, ἄϋλα, καθὼς εἶναι καὶ ἡ ψυχὴ μας, καὶ διὰ τοῦτο καὶ μόνον τοὺς ἔκαμεν διὰ νὰ χαίρωνται, καὶ νὰ εὐφραίνωνται τὴν δόξαν του, καὶ τὴν ἄπειρόν του εὐσπλαγχνίαν. Ὅθεν πρέπει καὶ ἡμεῖς ἀνίσως καὶ θέλομεν νὰ λέγωμεν αὐτὸν τὸν Θεὸν μας Πατέρα, νὰ εἴμεθα εὐσπλαγχοί, καὶ φιλόθρωποι καὶ νὰ χαροποιῶμεν τοὺς ἀδελφούς μας χριστιανούς· εἰδὲ καὶ εἴμεθα ἄσπλαγχοί, σκληροκάρδιοι, καὶ πικραίνομεν τοὺς ἀδελφούς μας, καὶ τοὺς φαρμακεύομεν, καὶ τοὺς βάνομεν τὸν θάνατον εἰς τὴν καρδίαν, δὲν πρέπει νὰ λέγωμεν τὸν Θεὸν Πατέρα, ἀλλὰ τὸν διάβολον· τώρα σας ἐρωτῶ, ποῖον θέλετε ἀπὸ τοὺς δύο νὰ λέγετε πατέρα, τὸν Θεόν, ἢ τὸν διάβολον; βέβαια τὸν Θεόν· ἔτσι τὸ λέγομεν ὅλοι κοινῶς, καὶ κάθε ἡμέραν εἰς τὸ Πάτερ ἡμῶν, καὶ πολλὰ καλὰ τὸ λέγομεν, μὰ ὁ Θεὸς χριστιανοί μου χρειάζεται στρώμα διὰ νὰ ἔλθῃ νὰ καθίσῃ εἰς τὴν καρδίαν μας· ποῖον εἶναι στρώμα; βέβαια εἶναι ἡ ἀγάπη. Ὅθεν ὅποιος ἔχει αὐτὴν τὴν εὐλογημένην ἀγάπην πρῶτον εἰς τὸν Θεόν, καὶ δεῦτερον εἰς τὸν ἀδελφόν του χριστιανόν, αὐτὸς ἀξιῶνται καὶ δέχεται τὴν Παναγίαν Τριάδα εἰς τὴν καρδίαν του.

Καὶ ἔτσι, ἀδελφοί μου Χριστιανοί, ἀπὸ τὰ δέκα τάγματα τῶν ἀγγέλων, ὅπου εἶπαμεν τὸ πρῶτον τάγμα βλέποντας τὴν ἄπειρον δόξαν ὅπου ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Θεόν, ὑπερυφανεύθη, καὶ ἠθέλησε νὰ δοξασθῇ ἴσια μὲ τὸν Θεόν καὶ ἐζήτησε νὰ στήσῃ τὸν θρόνον του μὲ

τὸν θρόνον τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ, καὶ εὐθὺς ὁποῦ ἐνόησεν ἓνα τέτοιον παράνομον ἔργον, εὐθὺς ἐκαταποντίσθη, καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἦτον ἄγγελος φωτεινὸς καὶ δεδοξασμένος, ἔγινε διάβολος σκοτεινὸς καὶ ἀναθεματισμένος, καὶ καίεται παντοτινὰ εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν, με ὄλου τοῦ τὸ τάγμα· τὰ ἄλλα τὰ ἐννέα τάγματα ἐταπεινώθησαν καὶ ἔπεσαν καὶ ἐπροσκύνησαν τὴν Ἁγίαν Τριάδα καὶ ἐστάθησαν εἰς τὸν τόπον τους, καὶ χαίρονται καὶ εὐφραίνονται πάντοτε ἐκείνην τὴν δόξαν τὴν θεϊκὴν, καὶ τὴν βασιλείαν τὴν οὐράνιον, ὁποῦ ποτὲ δὲν ἔχει τέλος· ἀκούετε, ἀδελφοί μου, τί μέγα κακὸν εἶναι ἡ ὑπεριφάνεια, καὶ τί μέγα καλὸν εἶναι ἡ ταπεινῶσις, ἴδετε πῶς ἡ ὑπεριφάνεια, ἡ καττραμμένη, ἐγκρέμνησε τοὺς δαίμονας ἀπὸ τὴν ἀγγελικὴν τάξιν, καὶ πῶς ἡ εὐλογημένη ταπεινῶσις, ὕψωσε τοὺς Ἀγγέλους εἰς τὸν οὐρανόν· διὰ τοῦτο, ὅσον καὶ ἂν ἤμποροῦμεν νὰ φεύγωμεν τὴν ὑπερηφάνειαν, διατὶ εἶναι πρώτη θυγατέρα τοῦ ἐωσφόρου διαβόλου, καὶ νὰ ἔχωμεν τὴν ταπεινῶσις, διατὶ εἶναι ἀγγελικὴ καὶ στοχασθῆτε ὅταν ἰδοῦμεν κάμμιναν φορὰν κἀνέναν ἄνδρα ἢ καμμίαν γυναῖκα ὁποῦ νὰ ἦναι ταπεινὸς ἂν καὶ εἶναι ἄσχημοι, ἄρρωστοί, κύτρινοι, ἂν καὶ ἔχουν ξεσχιζόμενα φορέματα, ὅμως ἔχοντες τὴν ταπεινῶσις, μᾶς φαίνονται ὡσάν ἄγγελοι, ὡσάν μάλαμα, μᾶς ἔρχεται ὁποῦ νὰ τοὺς βάλωμεν μέσα εἰς τὴν καρδίαν μας. Καὶ πάλιν ὅταν ἰδοῦμεν κἀνέναν ἄνδρα ἢ καμμίαν γυναῖκα, καὶ νὰ ἦναι ὑπερήφανος, ἃς λάμπουν ἀπὸ λαμπρὰ φορέματα, καὶ ἀπὸ εἰδωλικά φθιασίδια καὶ στολιδία, καὶ εἶναι ἔξω τὰ στήθη τους καὶ τὰ μαλιά τους, καὶ εἶναι ἀδιάντροποι· ἐκεῖνοι μᾶς φαίνονται, ὡσάν δαίμονες, ὡσάν κάλπικα νομίσματα καὶ πρέπει νὰ συγχαίνωμεστε νὰ τοὺς βλέπωμεν· διὰ τοῦτο χριστιαναῖς μου ὅσον καὶ ἂν ἤμπορῆτε νὰ ἦστε σκεπασμένοι καὶ νὰ ἔχετε ἐντροπὴν καὶ ταπεινῶσις, νὰ φαίνεσθε ὡσάν ἄγγελοι· διατὶ, ὁπόταν μία γυναῖκα δὲν σκεπάζεται φανερώνει πῶς δὲν εἶναι εὐχαριστημένη με τὸν ἄνδρα της, ἀλλὰ θέλει ἄλλους· μὰ ὅταν σκεπάζεται δείχνει πῶς εὐχαριστᾷ τὸν Θεὸν ὁποῦ τῆς ἐχάρισε τὸν ἄνδρα της καὶ δὲν θέλει νὰ τὴν ἰδῆ ἄλλος· καὶ ἐσὺ ὁ ἄνδρας ὅσον ἤμπορεῖς νὰ φεύγης τὴν ξένην γυναῖκα, ὡσάν ὄφιδι, ὁμοίως καὶ ἐσὺ γυναῖκα νὰ φεύγης τὸν ξένον ἄνδρα καθὼς τὸ ὄφιδι· ἀκόμη νὰ προσέχετε οἱ ἄνδρες νὰ μὴ κοιτάζετε ταῖς γυναῖκες με ἄγριον ὀμμάτι, διὰ πολλὰς αἰτίας, μάλιστα πῶς δὲν κάνουν παιδιά, καὶ λέγετε τάχα πῶς ἔχετε κατάρρα· ἀκούσατε νὰ σᾶς εἰπῶ, τὸν παλαιὸν καιρὸν ὁ διάβολος ἔβαλε σκοπὸν νὰ χαλάσῃ τὸν κόσμον, καὶ ἔβανε μῖσος εἰς τὰ ἀνδρόγυνα, διὰ νὰ μὴ κάμουν παιδιά, νὰ αὐξήσῃ ὁ κόσμος, καὶ ἔτζι οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔκαναν παιδιά, ἀλλ' οὔτε ἐφρόντιζαν διὰ νὰ ὑπαδρεῦνται καὶ ἐκινδύνευε διὰ νὰ σωθῆ ὁ κόσμος· τότε ὁ Θεὸς θέλοντας νὰ κόψῃ αὐτὸ τὸ διαβολικὸν κακὸν, ἐπρόσταξεν, ὅτι ὅποιος δὲν κάμῃ παιδιά εἶναι καττραμμένος, διὰ τοῦτο καὶ μόνον τὸν εἶπεν ὁ Θεὸς αὐτὸν τὸν λόγον διὰ νὰ χαλάσῃ τὸν σκοπὸν τοῦ καττραμμένου διαβόλου· λοιπὸν τώρα δὲν ἔχετε κάμμιναν κατάραν ὅσοι δὲν κάνουνε παιδιά, καὶ μὴ λυπεῖσθε, ἀλλὰ χαίρετε ὁποῦ γίνεται τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ ὄχι τὸ ἐδικὸν σας, καὶ μάλιστα ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔ-

χουν παιδιά είναι σκλάβοι, και κατά την ψυχήν, και φυλάγεσθε να μην κάμετε ὡσάν κάποιοι ἀνόητοι και τρελοὶ, ὁποῦ διατι δὲν ἐγέννησαν παιδιά αἱ γυναῖκές τους, ταῖς ἐχώρησαν και ἐπῆραν ἄλλαις· ὁ διάβολος θέλει νὰ χωρίζονται τὰ ἀνδρόγυνα και ὄχι. ὁ Θεός, ἔτσι λέγει και ὁ νόμος κανένα ἄλλο αἴτιον δὲν τοὺς χωρίζει ἔξω ἂν ξεπέσουν εἰς πορνείαν, και ὅποιος διὰ ἄλλο αἴτιον χωρίσει τὴν γυναῖκά του, και πάρῃ ἄλλην, ἔχει νὰ κριθῆ, ὡς μοιχὸς και χειρότερος ἀπὸ τὸν πόρνον, και θέλει πηγαῖν εἰς τὴν κόλασιν. Ἀκόμη νὰ μὴ σμίγεσθε ταῖς τεσσαρακοσαῖς, ταῖς ἑορταῖς και τὰς κυριακάς, ὡσάν χριστιανοὶ νὰ διάγετε, ὡσάν τέκνα και θυγατέρας τοῦ Χριστοῦ μας και ὄχι σὰν ἄλογα ζῶα.

Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοὶ μου, ὁπότεν ἀκούετε διάβολον, αὐτὸς εἶναι ὁποῦ ἐξ ἀρχῆς ἦτον πρῶτος ἄγγελος, αὐτὸς εἶναι ὁποῦ παρακινεῖ τοὺς ἀνθρώπους νὰ σκοτώνουν, νὰ κλέπτουν νὰ πορνεύουν νὰ κάνουν ὅλα τὰ κακά, και ὅλαις ταῖς ἁμαρτίαις διὰ νὰ τοὺς ἔχη συντρόφους εἰς τὴν κόλασιν, αὐτὸς ταραξεί μερικοὺς εἰς τὸ σῶμα και δαιμονίζονται, μάλιστα τὰ μικρὰ παιδιά· αὐτὸς πειράζει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ξεχωριστὰ ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς, ὅμως ἂς ἦναι δοξασμένος ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς και Θεὸς μας, ὁποῦ μᾶς ἐχάρισε τρία δυνατὰ ἄρματα, ὁποῦ μὲ αὐτὰ νὰ τὸν ἀντιπολεμῶμεν και νὰ τὸν νικῶμεν, τὰ ὅποια εἶναι ἡ νηστεία, ἡ προσευχή, και ἡ καθαρὰ ἐξομολόγησις, μὲ αὐτὰ τὰ τρία βέβαια κατακαίεται και εὐφύγει. Αὐτὰ, ἀδελφοὶ μου, μοῦ ἐχάρισεν ὁ Χριστὸς μας, αὐτὰ σὰς χαρίζω και ἐγὼ· ἀκόμη νὰ φυλάγεσθε Χριστιανοὶ μου, διὰ χίλια πουργιά, ἀφορισμὸν ποτὲ νὰ μὴ κάμητε, διατι ἀφορισμὸς θέλει νὰ εἰπῇ χωρισμὸς ἀπὸ τὸν Θεὸν, και παράδοσις εἰς τὸν διάβολον, λοιπὸν διὰ ἐκεῖνον τὸν ἀδελφὸν ὁ Χριστὸς μας ἐσταυρώθη και ἔχυσε τὸ αἷμά του τὸ Πανάγιον διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου, και ἐσὺ τὸν ἀφορίζεις διὰ παραμικρὸν πρᾶγμα και τὸν εὐγάνεις ἀπὸ τὴν μάνδραν τοῦ Χριστοῦ, και ἀπὸ τὸν Παράδεισον και τὸν παραδίνεις εἰς τὴν κόλασιν, πάλιν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου· τώρα ἔχεις ἐσὺ σῶμα νὰ λέγῃς τὸν Θεὸν Πατέρα· ὄχι βέβαια· ἀλλὰ τὸν διάβολον. Ἄμῃ ἐσὺ Χριστιανέ μου δὲν ἔχεις ἁμαρτίαν, σοχάσου ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁποῦ ἐγέννηθης ἔως τώρα, πόσαις και πόσαις φοραῖς ἔσφαλες, και εἰς τὸν Θεὸν, και εἰς ἄλλον ἀδελφόν σου Χριστιανόν· λοιπὸν ἂν θέλῃς και ἐσὺ νὰ σοῦ συγχωρήσῃ ὁ Θεός, συγχώρησε και ἐσὺ τὸν ἀδελφόν σου και εἰπέ τρεῖς φοραῖς ὁ Θεός συγχωρήσει και αὐτὸν και ἐμένα· και ἐσὺ πάλιν ἀδελφε ὁποῦ ἀκούεις ὁποῦ σὲ συγχωρᾷ ὁ ἐχθρός σου, ὁποῦ τὸν ἀδικησες και τὸν ἐζημίωσες, μὴ χαιρέσαι, ἀλλὰ μάλιστα νὰ κλαῖς και νὰ θορνῆς, διατι ἂν δὲν δώσῃς τὸ ξένον πρᾶγμα ὁποῦ ἐπῆρες ὅλοι οἱ Πατριάρχαι και οἱ Πνευματικοὶ νὰ σὲ συγχωρέσουν, ἐσὺ ἀσυγχώρητος εἶσαι, ἂν ὅμως και δὲν ἔχεις πούλησε τὸ χωράφιόν σου και τὸ ἀμπέλι σου και τὸ ὄσπιτίόν σου, και πλήρωσέ τα, και ἂν δὲν φθάσουν πῆγενε πούλησου σκλάβος και ὅσα και ἂν πάρῃς δόστα, εἶδε και σοῦ εἶναι βαρὺ ταῦτο και δὲν τὸ κάμνης, πῆγαινε και πρόσπεσον εἰς τοὺς πόδας του, μετὰ θεομῶν δακρῶν, και παρακάλεσέ τον, και

εἰπέ του, ἀδελφέ, σοῦ ἔπαισα, σὲ ἐζημίωσα, σὲ ἔκλεψα, σὲ ἀδίκησα καὶ κἀμας ἔλεος εἰς ἐμένα καὶ συγχώρησέ με, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἔχω νὰ σοῦ πληρώσω τὸ χρέος καὶ τὴν ζημίαν, ὁποῦ σοῦ ἔκαμα· τότε καὶ ἐκεῖνος καὶ πέτρινη καρδιὰ νὰ ἔχη, βέβαια θέλει μαλακωθῆ καὶ θέλει σὲ συγχώρησει καὶ τότε εἶσαι καλὰ συγχωρημένος· ὅθεν στοχασθῆτε πόσον μέγα κακὸν εἶναι ἡ ἀδικία, ὁποῦ ὅλα τὰ ἄλλα συγχωροῦνται μὲ τὴν ἀγίαν ἐξομολόγησιν, ὅμως αὐτὴ δὲν συγχωρεῖται μὲ κανέναν ἄλλον τρόπον, παρὰ ὁπόταν δώσωμεν ὀπίσω ὅλα ἐκεῖνα ὁποῦ ἀδίκησαμεν, τότε συγχωροῦμεθα βέβαια. Ὁ Πανάγαθος καὶ Πολυέλεος Θεός, ἀδελφοί μου, ἔκαμεν ὡσάν ἓνας αὐθέντης· ὁποῦ ἔχει δέκα δούλους καὶ ἀνίσως καὶ τοῦ σφάλῃ κανένας εὐθὺς τὸν διώγει καὶ βάνει ἄλλον εἰς τὸν τόπον του· ἔτσι καὶ αὐτὸς, ἐπειδὴ καὶ ἐξέπεσεν ὁ ἑωσφόρος, τὸ πρῶτον τάγμα τῶν ἀγγέλων, καθὼς εἴπαμεν ἀπὸ τὴν ἀγγελικὴν τάξιν καὶ ἔγιναν δαίμονες, ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς εὐθὺς καὶ ἔγινεν τοῦτος ὁ κόσμος, καὶ ἔκαμεν ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ μᾶς βάλλῃ εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον τὸν ἀγγελικόν. Λοιπὸν ἄκουσε, ἀδελφέ μου, νὰ σοῦ εἰπῶ· εἶσαι ἐσὺ εὐχαριστημένος νὰ σοῦ κοιτάξῃ ἄλλος τὴν πολυηγαπημένην σου γυναῖκα; τοῦτο δὲν τὸ ὑποφέρεις ποτὲ ἐσὺ· ἔτσι καὶ ὁ Θεὸς δὲν ὑποφέρει ποτὲ νὰ ἔχῃς ἐσὺ καμμίαν μερίδα μὲ τὸν ἀποστάτην διάβολον, διατὶ σὲ ἔκαμε διὰ λόγου του, καὶ θέλει νὰ σὲ βάλλῃ εἰς τὸν Παράδεισον μὲ τοὺς ἄλλους ἀγγέλους, νὰ χαίρεσαι τὴν δόξαν του, διὰ τοῦτο καὶ μᾶς ἔκαμε μὲ τὸ κεφάλι ἐπάνω καὶ μᾶς ἔβαλε τὸν νοῦν εἰς τὸ ἐπάνω μέρος, νὰ στοχαζώμεθα πάντοτε τὰ οὐράνια, καὶ αὐτὰ νὰ ποθεῦμεν, καὶ ὄχι τὰ γῆινα καὶ φθαρτὰ πράγματα τοῦ κόσμου. Λοιπὸν ἀφότου ἐκτίσθη ἐτοῦτος ὁ κόσμος εἶναι χρόνοι ἑπτὰ χιλιάδες καὶ διακόσιοι ὀγδοήκοντα ἑπτὰ, ὡς τόσον νὰ ἤξυρετε, εἶναι ὡσάν τὸ αὐγὸν καὶ καθὼς εἶναι ὁ κρόκος εἰς τὴν μέσσην τοῦ αὐγοῦ, ἔτσι εἶναι καὶ ἡ γῆ, προσαγμένη ἀπὸ τὸν Θεόν, ἔκει εἰς τὴν μέσσην χωρὶς νὰ ἐγγίξῃ πουθενά, καὶ καθὼς εἶναι τὸ ἀσπράδι ὀλοτρόγυρα εἰς τὸν κρόκον, ἔτσι εἶναι καὶ ὁ ἀέρας καὶ τὰ νερά εἰς τὴν γῆν καὶ καθὼς τὸ τζέφλιον κλείει μέσα καὶ τὸ ἀσπράδι καὶ τὸν κρόκον, ἔτσι καὶ ὁ οὐρανὸς τὰ περικλείει ὅλα· ἡ γῆ γυρίζει καὶ γίνεται ἡμέρα, καὶ ὅπου δὲν λάμπει ὁ ἥλιος, εἶναι νύκτα, κρατεῖ τὸν ἴσκιον ἡ γῆ· τώρα, ἐδῶ, ἡμεῖς ἔχομεν ἡμέραν, καὶ εἰς ἄλλον τόπον εἶναι νύκτα, κατὰ τὸ γύρισμα τῆς γῆς ἀκολουθεῖ καὶ ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύκτα, καὶ ὅλην τὴν γῆν κατοικοῦν ἄνθρωποι, καὶ τέλος τῆς γῆς ποτὲ δὲν εὐρίσκουν, διατὶ εἶναι στρογγυλὴ, καὶ εἰς ἓνα στρογγυλὸ πρᾶγμα ἄκρην ποτὲ δὲν εὐρίσκεις, ὡσάν νὰ βάλλῃς ἓνα μυρμήγγι νὰ περιπατῆ εἰς ἓνα αὐγὸν, τέλος ποτὲ δὲν εὐρίσκει· διὰ τοῦτο καὶ τὰ βάψωμεν τὰ αὐγά τὸ ἅγιον πάσχα, διὰ νὰ στοχαζώμεθα ὅτι ἐτοῦτος ὁ κόσμος, ἔτσι εἶναι, στρογγυλὸς καὶ φθαρτὸς, ὡσάν τὸ αὐγὸν, καὶ μὲ τὸ κόκκινον φανερόνομεν τὸ τίμιον αἷμα τοῦ Χριστοῦ μας, ὁποῦ ἔχυσε διὰ αὐτὸν τὸν κόσμον διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου· ὅθεν πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ χαίρωμεσθε καὶ νὰ εὐχαριστοῦμεν τὸν Χριστὸν μας, ὁποῦ ἐκαταδέχθη καὶ ἔγινεν ἄνθρωπος, καὶ ἦλθεν εἰς ἐτοῦτον

τὸν κόσμον, καὶ ἔχουσε τὸ πανάγιόν του αἷμα διὰ τὴν ἀγάπην μας, καὶ μᾶς ἐλευθέρωσεν ἀπὸ τὸν διάβολον· καὶ πάλιν νὰ κλαιώμεν καὶ νὰ θρηνοῦμεν ἀκαταπαύτως, ὅπου ἡ ἁμαρτία μας ἐστάθησαν ἀφορμὴ καὶ ἔπαθεν ὁ Χριστὸς μας τόσα καὶ τόσα κακὰ, καὶ ἡμεῖς οἱ ταλαίποροι δὲν φουρουροῦμεν ἕνα ὀλίγον τίποτε, οὔτε παραμικρὸν λόγον, διὰ τὴν ἀγάπην του· λοιπὸν ἀλλοίμονον εἰς ἡμᾶς! τί ἀπολογία ἔχομεν νὰ δώσωμεν!

Καὶ ἔτσι, ἀδελφοί μου, ὡσάν ἐξέπεσεν ὁ πρῶτος ἄγγελος, ὁ λεγόμενος ἑωσφόρος μὲ ὄλον του τὸ τάγμα, καὶ ἔγιναν δαίμονες, τότες ὁ Θεὸς ἔκαμεν ἐτοῦτον τὸν κόσμον· ἐπάνω εἰς ἕξ ἡμέρας τὰ ἔκαμεν ὄλα· εἰς δὲ τὴν ἐβδόμην ἡμέραν, ἤγουν τὴν Κυριακὴν, ἠσύχασεν δίδοντας καὶ εἰς ἡμᾶς παράδειγμα, ὅτι ἕξ ἡμέρας νὰ ἐργαζώμεθα διὰ ἐτοῦτα τὰ κοσμικὰ καὶ γήινα πράγματα καὶ τὴν ἁγίαν Κυριακὴν νὰ ἠσυχάζωμεν, καὶ νὰ ἀπέχωμεν ἀπὸ αὐτὰ, καὶ νὰ ἐργαζώμεθα τὰ οὐράνια, ἤγουν ἀπὸ ὄλον τὸ ταχὺ νὰ πηγαίνωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ ἀκούωμεν τὰ βιβλία τῶν ἁγίων καὶ τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, τί μᾶς παραγγέλει ὁ Χριστὸς μας νὰ κάωμεν ἀκόμη νὰ στοχαζώμεθα τὸν θάνατον τὴν Κόλασιν καὶ τὸν Παράδεισον, νὰ στοχαζώμεθα τὴν ψυχὴν μας, ὅπου εἶναι τιμιότερη ἀπὸ ὄλον τὸν κόσμον καὶ ἂν τὴν χάσωμεν αὐτὴν, πλέν ἐχάσαμεν ὄλα, καὶ ἂν τὴν κερδέσωμεν αὐτὴν, ἐκερδέσαμεν ὄλα, καὶ νὰ ἐνδυσώμεθα ταπεινὰ ρουχῆα, καὶ νὰ τρώγωμεν τὸ ἀρκετὸν μας, καὶ νὰ μὴν ἀργολογοῦμεν, ἀλλὰ νὰ φροντίζωμεν πῶς νὰ στολίσωμεν τὴν ψυχὴν μας μὲ ὀμιλία καλαῖς, μὲ ἤθη χρηστὰ, διὰ νὰ τὴν κάωμεν νόμφην τοῦ Χριστοῦ μας, καὶ ὄχι νὰ ξεφραντόνωμεν καὶ νὰ πολυτρώγωμεν καὶ νὰ πολυπίνωμεν, νὰ τρώγωμεν τὸ ἀρκετὸν μας, καὶ τὸν ἐπίλοιπον καιρὸν νὰ τὸν ἐξωδιάζωμεν εἰς ἔργα ψυχωφελῆ, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὄχι διὰ τὸ χαρμόσυνον τῆς ἡμέρας, νὰ πολυπίνωμεν καὶ νὰ μεθῶμεν. Τὴν Κυριακὴν νὰ μὴ κάωμεν ἐμπόριον, διότι βάνομεν φωτιὰ εἰς τὸ σπίτι μας καὶ τὸ κáιομεν ἀκόμη, ἀδελφοί μου, νὰ μὴ τρώγωμεν ὀψάρια τετράδια καὶ παρασκευαῖς, διότι τότε εἴμεσθε ὡς ὁ Ἰούδας ὁ προδότης· ἄχ! ἄχ! Χριστιανοί μου! ἤθελα νὰ σᾶς ἐξομολογήσω, νὰ μοῦ εἰπῆτε τὰ παράπονά σας, διὰ νὰ σᾶς παρηγορήσω, ἀλλὰ σᾶς φανερόνω τέσσαρα πράγματα, ὅταν θέλετε νὰ ἐξομολογηθῆτε· πρῶτον νὰ συγχωρήσητε τὸ πταίσημον τῶν ἐχθρῶν σας, δεῦτερον νὰ εὔρητε καλὸν πνευματικὸν καὶ νὰ τοῦ εἰπῆτε, ἐγὼ πνευματικὴ μου θὰ κολασθῶ, διατὶ δὲν ἀγαπῶ τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀδελφούς μου, καθὼς πρέπει· καὶ ἐὰν δὲν ἀγαπῶ τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἀδελφόν μου καθὼς πρέπει ἐγὼ εἶμαι ἀχάριστος· εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὰ τόσα καὶ τόσα κατὰ ὅπου μοῦ ἐχάρησε, μοῦ ἔδωσε τὰ ὀμμάτια νὰ βλέπω τὰ ἄπειρά του ποιήματα καὶ νὰ τὸν δοξάζω, νὰ βλέπω τὸν ἥλιον καὶ νὰ θαυμάζω καὶ νὰ λέγω, ἂν ὁ ἥλιος εἶναι τόσον λαμπρὸς, ἀμὴ ἐκεῖνος ὅπου τὸν ἔκαμε πόσον νὰ ἦναι λαμπρότερος· ἄχ! Θεέ μου ἀξιώσε με νὰ σὲ ἀπολαύσω. Ἐγὼ δὲν κάνω ἔτσι ἀλλὰ βλέπω τὸ ξένον πρᾶγμα τοῦ ἀδελφοῦ μου διὰ νὰ τὸ κλέψω, φθονῶ πῶς αὐτὸν τὸν ἔκαμε ὁ Θεὸς πλούσιον καὶ ἐμένα πτωχὸν καὶ βαρυνκαρδίζω,

και δια τουτο θελω κολασθη, περιεργάζομαι όλα τὰ κακὰ καὶ ταῖς ξέναις γυναῖκες· ἀκόμη μου ἔδωσεν ὁ Θεὸς αὐτία διὰ νὰ ἀκούω τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, καὶ τὰ ἱερὰ βιβλία, καὶ ἐγὼ ἀκούω χωρὸς, τραγουδιὰ καὶ λαλούμενα καὶ φλυαρίας· μου ἔδωσε τὸ στόμα νὰ διαβῶ, νὰ προσεύχωμαι νὰ κοινωνῶ τὰ ἄχραντα μυστήρια, νὰ ὁμολογῶ τὰς ἀμαρτίας μου· ὅμως ἐγὼ βλασφημῶ, κατακραίνω ἄρχιερεῖς, πνευματικούς· ἱερεῖς, λαϊκοὺς ἄνδρας καὶ γυναῖκες, λέγω ψεύματα, κάνω ὄρκους, ἀσχημολογῶ, ὑβρίζω, προδίδω, τρώγω ὡσάν τὸ ζῶον, πίνω, μεθῶ καὶ γίνωμαι ὡσάν τὸ γουροῦνι· μου ἔδωσε χέρια διὰ νὰ ἐργάζομαι, νὰ τρέφομαι μετὰ τὸ ἔργον μου καὶ νὰ θρέφω καὶ ἄλλους καὶ νὰ κάνω καὶ ἄλλαις ἐργασίαις θεάρεσταίς, καὶ ἐγὼ σκοτόνω, ἀρπάζω, κλέπτω, ἀδικῶ, μετρῶ καὶ ζυγιάζω ξύκιζα, παίζω χαρτὰ καὶ ἄλλα παιγνῆδια διαβολικὰ, καὶ ζῶ μετὰ τὰ αἵματα τῶν ἀδελφῶν μου· μου ἔδωσε τὰ ποδάρια νὰ περιπατῶ τὸν καλὸν καὶ χριστιανικὸν δρόμον, μὰ ἐγὼ τρέχω τυφλὸς καὶ ἀκολουθῶ ὅλαις ταῖς στραβόγραβάις καὶ διαβολικαῖς στράταις, λοιπὸν ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα ! μετὰ αὐτὰ ὅλα ἔχω βέβαια νὰ κολασθῶ. Καὶ νὰ φυλαχθῆς νὰ μὴ τοῦ κρύψης καμμίαν ἀμαρτίαν, οὔτε τὴν παραμικράν, ἀλλὰ νὰ ταῖς εἰπῆς ὅλαις, χωρὶς ἐντροπῆν, διατι, ἀνίσως καὶ κρύψης μίαν, ὅλαις ἀσυγχώρηταις εἶναι καὶ μένουν. Τὸ τρίτον εἶναι, ὅταν σὲ ἐλέγξῃ ὁ Πνευματικὸς καὶ σοῦ εἰπῆ, διατι νὰ τὰ κάμης ὅλα αὐτὰ ; τότε εὖ νὰ μὴ βίξῃς τὴν ἀφορμὴν εἰς ἄλλον, τάχα πῶς σὲ ἐπαρακίνησεν, οὔτε νὰ προφασισθῆς πῶς σὲ ἐσκέλισεν ὁ διάβολος, ἀλλὰ νὰ κατηγορήσῃς τοῦ λόγου σου καὶ νὰ εἰπῆς τὸ κακόν σου τὸ κεφάλι εἰς ὅλα σου ἔφταιξε. Τὸ τέταρτον εἶναι ὅ,τι καὶ νὰ σοῦ εἰπῆ ὁ πνευματικὸς, καὶ ὅ,τι νὰ σὲ νοουστήσῃ, νὰ τὸ βάλῃς μέσα εἰς τὸν νοῦν σου καὶ ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι σου, καὶ ὅ,τι θέλει νὰ σὲ κανονίσῃ, νὰ τὰ δεχθῆς μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ νὰ ὑποσχεθῆς νὰ τὰ κάμης, καὶ νὰ ἀποφασίσῃς πλέον μετὰ στερεὰν γνώμην ὅπου καλλίτερα νὰ ἀποθάνῃς παρὰ νὰ μεταπέσῃς καὶ νὰ κάμης παρόμοια ἀμαρτήματα.

Αὐτὰ, χριστιανοὶ μου, εἶναι τὰ ἀναγκαιότερα μυστήρια τῆς Πίστεως μας, μάλιστα ὕστερα ἀπὸ τὴν καθαρὰν ἐξομολόγησιν νὰ κοινωνῶμεν τὰ ἄχραντα μυστήρια, διατι ὁ θάνατος ἔρχεται, ὡσάν ὁ κλέπτης καὶ δὲν ἤξεύρομεν ἕως αὔριον τί ἔχομεν νὰ πάθωμεν ἢ μπορεῖ νὰ μᾶς εἰθῆ ἔξαφνα καὶ νὰ μᾶς εὕρῃ ἀνετοιμους καὶ τί γινόμεσθην· ὁ ἀξέμολογτος ἄνθρωπος εἶναι ὅμοιος, μετὰ ἕναν ἀβάπτιστον, καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ σωθῆ, καὶ ἀνίσως ἕνας ὅπου ἀπέθανεν, ἐπρόφθασε καὶ ἐξομολογήθη, καὶ ἂν δὲν ἐκοινώνησεν εἶναι ἐλπίδα εἰς αὐτὸν, εἶδὲ καὶ δὲν ἐξομολογήθη, ἂς κοινωνήσῃ ὅσαις φοραῖς θέλει, τίποτε δὲν ὠφελεῖται, μάλιστα βλάπτεται, ἐπειδὴ καὶ κοινωνεῖ ἀναξίως, καὶ ἀλλοίμονον εἰς αὐτόν· πρῶτον πρέπει νὰ γίνηται ἡ ἐξομολόγησις, ἔπειτα ἡ ἀγία κοινωνία, πρῶτον νὰ πλύνωμεν καὶ νὰ καθαρίζωμεν τὸ ἄγγειον, καὶ ἔπειτα νὰ βάλωμεν τὸ πολύτιμον πρᾶγμα μέσα· ἀκόμη νὰ προσέχητε καλὰ νὰ μὴν σᾶς ἀποθάνῃ κανένα παιδίον ἀβάπτιστον, διατι εἶναι χειρότερη ἀμαρτία ἀπὸ ἑκατὸν φονικὰ, καὶ ὅσον καὶ ἂν ἠμπορεῖτε

νά βάνετε μεγάλην ἐπιμέλειαν, μάλιστα ἐσεῖς ἀδελφοί μου Ἰερεῖς, νά μὴν ἀμελεῖτε εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον, διὰτι ἔχετε νά δώσητε ἀπολογία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, διὰ τὴν ψυχὴν ἐκείνου τοῦ παιδίου, καὶ νά φθιάσετε κολυμβήθρας μεγάλας, ἕως ὅπου νά βουτᾶτε τὸ παιδίον ὅλον μέσα, διὰτι ὁ διάβολος παρατηρεῖ ἐκεῖ διὰ τοῦτο μερικὰ παιδία δαιμονίζονται καὶ ταραζονται καὶ λέγεται ὅτι σεληνιάζονται. Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἀκούσατε καὶ τὰ ἐπίλοιπα, ἄνδρες καὶ γυναῖκα εἰς τὸν κόσμον τελείως δὲν ἦτον, τότε ἐπῆρεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν γῆν χῶμα καὶ νερὸν καὶ φωτιὰν καὶ ἀέραν καὶ ἐζύμωσεν καὶ τὰ τέσσαρα μαζὺ καὶ ἔκαμεν ἕναν ἄνθρωπον ἄνδρα, καὶ τοῦ ἐμφύσισε καὶ ψυχὴν ζῶσαν καὶ ἀθάνατον, αὐτὴ ἡ ψυχὴ εἶναι καὶ λέγεται ἄνθρωπος καθολικὸς, αὐτὴ ἐννοεῖ, αὐτὴ βλέπει, αὐτὴ ἀκούει, αὐτὴ ὀμιλεῖ, αὐτὴ περιπατεῖ, αὐτὴ μανθάνει γράμματα, τέχναις, ἐπιστήμαις καὶ ἄλλα, ἐτοῦτο τὸ κορμὶ ἀπὸ φαίνεται εἶναι φόρεμα τῆς ψυχῆς, αὐτὴ τὸ κρατεῖ γερὸ καὶ ζωντανὸν, διὰτι βλέπουμεν φανερά ὅταν εὐγῆ ἡ ψυχὴ ἀπὸ τὸ κορμὶ ἐκεῖ νο πλέον δὲν ἀξίζει τίποτας, νεκρώνεται, βρωμᾷ, σέπετε καὶ σκουλικιάζει, καὶ γίνεται ὅ,τι ἦτον πρῶτα, χῶμα, λάσπη βρῶμα καὶ δυσωδία ὡς τόσον, ἀδελφοί μου, βλέποντας ὁ Θεὸς ὅπου ὁ ἄνδρας στενοχωρεῖται μοναχὸς, καὶ θέλοντας νά τοῦ κάμῃ καὶ σύντροφον τὸν ἀπεκοίμησε, καὶ εὐθὺς ἐπῆρεν ἕνα του πλευρὸν καὶ ἔκαμε τὴν γυναῖκα καὶ τοῦ τὴν ἔδωκε διὰ παρηγορίαν του, καὶ ἐξυπνῶντας ὁ ἄνδρας τὴν εἶδε καὶ εἶπε τοῦτο εἶναι κορμὶ ἀπὸ τὸ κορμὶ μου καὶ τὴν ἐχάρικε κατὰ πολλὰ, ἔτζι καὶ ἐσὺ χριστιανὲ πρέπει νά τὴν χαίρῃσαι τὴν γυναῖκά σου, καὶ νά τὴν ἀγαπᾷς, ὡς ἄν σύντροφόν σου, καὶ νά μὴ τὴν στοχάζῃσαι ὡς ἄν σκλάβαν σου, διὰτι καὶ αὐτὴ πλάσμα Θεοῦ εἶναι ὡς ἄν καὶ ἐσὺ τὸν Θεὸν πατέρα τὸν λέγεις καὶ ἐσὺ, πατέρα τὸν λέγει καὶ αὐτὴ, μίαν πίστιν ἔχετε καὶ οἱ δύο, ἕνα βάπτισμα, ἕνα Εὐαγγέλιον, μίαν ἀγίαν κοινωνίαν, ἕνα παράδεισον ἔχετε νά ἀπολαύσητε, δὲν τὴν ἔχει ὁ Θεὸς κατωτέρω ἀπὸ ἐσένα, διὰ τοῦτο δὲν τὴν ἔκαμεν ἀπὸ τὰ ποδάρια, διὰ νά μὴ τὴν καταφρονᾷ ὁ ἄνδρας, ἀλλὰ οὔτε πάλιν τὴν ἔκαμεν ἀπὸ τὸ κεφάλι, διὰ νά μὴν καταφρονᾷ αὐτὴ τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ τὴν ἔκαμεν ἀπὸ τὴν πλευρὰν ἡγοῦν ἀπὸ τὴν μέσην, διὰ νά τὴν ἔχη ὡς σύντροφόν του, καὶ τῆς ἐμφύσισε ἴδιαν ψυχὴν ὡς ἄν καὶ τοῦ ἀνδρός, καὶ ὕστερα ὠνόμασε τὸν ἄνδρα Ἀδάμ, καὶ τὴν γυναῖκα Εὐάν, φαίνεται νά ἐγέννησε τὴν γυναῖκα καὶ πάλιν ἔμεινε ὁ αὐτὸς χωρὶς νά βλαθῆ τίποτες ἵτιναι. Λοιπὸν ἀπὸ τότες ἔμεινε εἰς χρέος ἡ γυναῖκα νά πληρώσῃ ἐκεῖνο ὅπου ἐχρεωστοῦσεν εἰς τὸν ἄνδρα, καὶ ἀπὸ τόσαις καὶ τόσαις ἄλλαις γυναῖκαις ὅπου ἐγεννήθησαν εἰς τὸν κόσμον, δὲν εὐρέθη ἄζια καμμία ἄλλη παρὰ ἡ Κυρία ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΜΑΡΙΑ ὅπου διὰ τὴν μεγάλην τῆς καθαρότητα ἀξιώθηκε καὶ ἐγέννησε τὸν υἱὸν καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ τὸν γλυκύτατόν μας Ἰησοῦν Χριστόν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, ὢντας καὶ πρῶτα παρθένος καὶ ὕστερα πάλιν παρθένος ἔμεινε, καὶ ἐπλήρωσεν ἐκεῖνο τὸ καλαιὸν χρέος τοῦ πρώτου Ἀδάμ.

Ἀκούετε, ἀδελφοί μου, τί μυστήρια ἔχει ἡ ἀγία πίστις μας, λοι-

πὸν ἄς εἰποῦμεν καὶ τὰ ἀκόλουθα. Ὁ Θεὸς ὕστερα ἔκαμε καὶ ἕναν παραδείσον εὐμορφότατον κατὰ ἀνατολὰς γεμάτων ἀπὸ φυτὰ, δένδρα, λουλούδια καὶ χορτάρια, ὅλον χαρὰ καὶ εὐφροσύνη, ἐκεῖ δὲν ἦτον ποτὲ οὔτε πῆϊνα, οὔτε δίψα, οὔτε κρύο, οὔτε καύμα, οὔτε κανένα ἄλλο πρᾶγμα λυπηρὸν καὶ ἐνάντιον, καὶ τοὺς ἔβαλε, τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐὰν ἐκεῖ μέσα νὰ κατοικοῦν καὶ νὰ χαίρωνται πάντοτε ὡσὰν ἄγγελοι, στολιζόντάς τους καὶ μὲ τὰ ἑπτὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἔπειτα τοὺς ἐπαράγγειλεν ἀπὸ ὅλα τὰ κατὰ τοῦ παραδείσου νὰ φάγουν, καὶ διὰ νὰ ἐγνωρίσουν ὅτι ἔχουν αὐθέντην Θεὸν, καὶ διὰ νὰ τοὺς δοκιμάσῃ, τοὺς εἶπε νὰ φυλαχθοῦν ἀπὸ ἕνα μόνον καρπὸν νὰ μὴ φάγουν, διατι, ἐκείνην τὴν ὥραν ὅπου νὰ φάγουν θέλουν ἀποθάνει. Ὁ τρισκατάρατος διάβολος, βλέποντας τὴν ἄπειρον δόξαν ὅπου ἔλαβον ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ ἀπὸ τὸν Θεὸν, τοὺς ἐφθόνησε καὶ ὡς πνεῦμα πονηρὸν ὅπου εἶναι, ἤξευρεν ὅτι εὐκολώτερον πλανᾶται ἡ γυναῖκα, εἶπε μὲ τὸν ἑαυτὸν του, ὡσὰν γελάσω πρῶτον τὴν γυναῖκα καὶ τὴν κάμω καὶ φάγει, ὕστερα εὐκολὰ ἐγκριμνίζω καὶ τὸν ἄνδρα, καὶ εὐθὺς πηγαίνει καὶ ἐμβαίνει μέσα εἰς τὸ φίδι καὶ παραστέκεται ἐμπροστά εἰς τὴν γυναῖκα, καὶ τῆς λέγει τὸ φίδι, τί σὰς εἶπεν ὁ Θεὸς νὰ κάμητε ἐδῶ μέσα εἰς τὸν παράδεισον; ἀπεκρίθη ἡ Εὐὰ, καὶ τοῦ εἶπεν μὰς ἐπαράγγειλεν ἀπὸ ὅλα ἐτούτα τὰ κατὰ τοῦ παραδείσου νὰ τρώγωμεν, καὶ ἀπὸ ἕναν καρπὸν μόνον νὰ μὴ φάγωμεν, διατι ἀποθνήσκωμεν τότε ὁ διάβολος μὲ τὸ στόμα τοῦ φιδίου τῆς εἶπεν, ὅχι βέβαια δὲν ἀποθνήσκετε ἂν φάτε, ἀλλὰ σὰς ἐφθόνησεν ὁ Θεὸς διατι ἤξεύρει πῶς ἀνίσως καὶ φάγεταί ἔχετε νὰ ἀξιωθῆτε, νὰ γένετε καὶ ἐσεῖς Θεοὶ ὅμοιοι μὲ αὐτὸν, διὰ τοῦτο σὰς ἐμπόδισε νὰ μὴ φάγετε, λοιπὸν ἔπαρε ἐσὺ πρῶτα καὶ φάγε, καὶ ὕστερα δόσε καὶ τοῦ ἀνδρός σου νὰ φάγῃ, καὶ τότε θέλετε ἰδῆ ὅπου νὰ γένετε Θεοὶ νὰ ἐγνωρίσητε τοῦ λόγου σας, τότε εὐθὺς ἡ γυναῖκα, ὡς ἀστόχαστη ἐπῆρε καὶ ἔφαγε, καὶ ὕστερα ἔδωκε καὶ τοῦ ἀνδρός της καὶ ἔφαγε καὶ παρευθὺς ἐγνωρίσαν τοῦ λόγου τους ὅτι ἦσαν γυμνοὶ καὶ ἐπῆραν φύλλα συκιάς καὶ τὰ ἐβράψαν καὶ ἐσκέπασαν τὴν ἐντροπὴν τους, καὶ ἔχασαν καὶ τὰ ἑπτὰ χαρίσματα τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ ἀπόκτησαν δύο μεγάλα κακὰ, τὴν δειλίαν καὶ τὴν μωρίαν.

Τοῦτο, ἀδελφοί μου Χριστιανοί, εἶναι βέβαιον, ὅποιος φυλάγει τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἄνδρας εἶναι καὶ γυναῖκα, γίνεται σοφὸς καὶ ἀνδρεῖος καὶ δὲν φοβεῖται ὅλον τὸν κόσμον, μὰ ὅποιος δὲν τὰ φυλάγει, ἀλλὰ κάμει τὰ θελήματα τοῦ διαβόλου, γίνεται μωρὸς καὶ δειλὸς, ὅπου φοβεῖται καὶ ἀπὸ τὸν ἴσκιον του, ἄς εἶναι καὶ βασιλεὺς ὅπου νὰ δριζῆ ὅλον τὸν κόσμον διὰ τοῦτο νὰ προσέχετε ὅσον καὶ ἂν ἠμπορῆτε νὰ φυλάγετε τὰ προστάγματα τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ μὴ κάνετε τὰ θελήματα τοῦ διαβόλου, ὡσὰν ἡ Εὐὰ, ὅπου μὲ ἕναν λόγον τοῦ ὀφιδίου ἐπλανήθη καὶ ἀλησμόνησε τὴν παραγγελίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔκαμε τὸ θέλημα τοῦ διαβόλου, καὶ δὲν ἔφθασε μόνον εἰς τοῦτο, ἀλλὰ ἐπαραινῆσε καὶ τὸν ἄνδρα της εἰς τὸ κακὸν, καὶ ἐκεῖνος, ὡς ἀνόητος καὶ μωρὸς, ἀλησμόνησε τὴν παραγγελίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἤκουσε τὴν

συμβουλὴν τῆς γυναίκος, διὰ τοῦτο, ἄνδρες μὴ ἀκούετε τὰς γυναϊκάς σας εἰς ὅσα πράγματα σὰς λέγουν, ἀλλὰ νὰ ἐξετάζητε καλὰ τὰ λόγια τους, καὶ τὴν συμβουλὴν τους, καὶ ἂν ἦναι καλὴ νὰ τὴν κάνετε, εἰδὲ χωρὶς καλὴν ἐξέτασιν νὰ μὴ κάνετε τίποτε, καθὼς ὁ Ἄδὰμ. ἂν ἐξέταζεν καλὰ δὲν ἔτρωγε ὕστερα ὁ Θεὸς θέλοντας νὰ τοὺς δοκιμάσῃ ἐκαμῶθη πῶς δὲν ἤξέρη τίποτε, καὶ φωνάζει καὶ λέγει, Ἄδὰμ ποῦ εἶσαι ; πῶς δὲν φαίνεσαι, ποῦ εἶναι ἡ δόξα σου ὅπου εἶχες προητέρως, ὅπου ἔλαμπες ὡσάν ἄγγελος καὶ τῶρὰ ἐκατήνησες ὡσάν μωρὸν παιδίον; τότε ἀπεκρίθη ὁ Ἄδὰμ. καὶ εἶπεν, ἐδὼ εἶμαι κύριε, ὅμως ἤκουσα ὅπου ἔρχοσουν καὶ ἐδοθήθηκα καὶ ἐκρύβθηκα, τοῦ λέγει ὁ Θεός, διατι ἐφοβήθης καὶ ἐκρύβης ἀπὸ ἐμένα, μὴ εἶμαι φόβος ἐγὼ καὶ λέγεις πῶς ἐφοβήθης ; —

Καὶ ἀληθινὰ, χριστιανοὶ μου, ὁ Θεός, ὁ γλυκύτατος αὐθέντης δὲν εἶναι φόβος, ἀλλὰ εἶναι χαρὰ, εἰρήνη καὶ ἀγάπη, καὶ δὲν θέλει ποτὲ νὰ τὸν φοβούμεσθιν, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀγαπῶμεν· τὸν διάβολον καὶ τὴν ἀμαρτίαν πρέπει νὰ φοβούμεσθε, καὶ νὰ τὴν μισοῦμεν· ὕστερα πάλιν τοῦ λέγει ὁ Θεός, μήπως καὶ ἔφαγες ἀπὸ τὸν καρπὸν ὅπου σοῦ ἐπαράγγειλα νὰ μὴ φάγης; εὐθὺς ἀπεκρίθη ὁ Ἄδὰμ. ὑπερήφανα καὶ διαβολικὰ, καὶ Κύριε, ἔφαγα, ὅμως δὲν πταίω ἐγὼ ἀλλὰ ἡ γυναῖκα ὅπου μοῦ ἔδωσες αὐτὴ μὲ ἐγέλασε· τότε τοῦ λέγει ὁ Θεός, ἐγὼ δὲν σοῦ ἔδωκα τὴν γυναῖκα νὰ σὲ γελάσῃ, σοῦ τὴν ἔδωκα διὰ συντροφίαν καὶ παρηγορίαν σου, ἐγὼ σοῦ εἶπα νὰ μὴ φάγης ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καρπὸν, διατι ἀποθνήσκεις, ἡ γυναῖκα σοῦ εἶπεν νὰ φάγης νὰ γένης Θεός, καὶ ἐσὺ δὲν ἐφύλαξες τὸν λόγον τὸν ἐδικόν μου, ἀλλὰ ἔκαμες τὸν λόγον τῆς γυναίκος σου, ἐπίστευσες καλλίτερα αὐτὴν ἀπὸ ἐμένα, μὰ καλὰ ἀπατήτης, ἐγελάσθης καὶ ἔφαγες, εἶπε καὶ ἔσφαλα Θεέ μου, ἡμαρτον ποιητά μου, διὰ νὰ σὲ εὐσπλαγχνισθῶ, νὰ σὲ συγχωρέσω, νὰ σὲ ἀφήσω πάλιν εἰς τὸν παράδεισον, ἀμὴ ἐσὺ βίχνης τὸ βῆρος εἰς τὴν γυναῖκα, καὶ τὴν κατηγορεῖς ὅπου σὲ ἐγέλασε καὶ μὲ ἐτοῦτο δείχνεις πῶς ἐγὼ ἔσφαλα ὅπου ἔκαμα τὴν γυναῖκα καὶ ὄχι σύ. Ἀκούετε, ἀδελφοί μου, τί μέγα καλὸν, ὅποιος δὲν ὁμολογεῖ τὸν ἑαυτὸν του πταίστην, ἔταν σφάλη, ἀλλὰ βίχνει τὸ βῆρος εἰς ἄλλον καὶ τὸν κατηγορεῖ πῶς ἐκεῖνος τὸν ἐπαρακίνησεν· ὅθεν ὅσον καὶ ἂν ἠμπορεῖτε τὰ σφάλματά σας νὰ μὴ τὰ βίχνητε εἰς ἄλλον κανέναν, οὔτε εἰς ταῖς γυναῖκας σας, ἀλλὰ πάντα τοῦ λόγου σας νὰ κατηγορεῖτε, καὶ ὁ Θεός εἶναι πολὺ εὐσπλαγχνος καὶ σὰς συγχωρᾷ· νὰ προσέχετε καλὰ, Χριστιανοὶ μου, νὰ ἀπέχεσθε ἀπὸ μαγικὰ βότανα διατι εὐγαίνου καὶ περιτριγυρίζου τὸν κόσμον· πολλὰ τέκνα τοῦ διαβόλου, καὶ πλανοῦν τοὺς Χριστιανούς διὰ νὰ πάρουν ἄσπρα, καὶ δίνουν κάτι φυλακτὰ διὰ νὰ κάνουν παιδιά καὶ νὰ λαμβάνου τὴν υγίαν τους, καὶ νὰ βλέπου τὴν μοῖρὰν τους· τί ἔχου νὰ τοὺς ἀκολουθήσου εἰς τὴν ζωὴν τους, αὐτὰ ὅλα εἶναι τεχνεύματα σατανικὰ, διατι τυχαίνει καὶ καμμίαν φορὰν ὁ διάβολος κατὰ φαντασίαν καὶ κάνει καὶ θύματα διὰ νὰ τὸν πιστεύσου οἱ ἄνθρωποι, νὰ κάμουν ἀμαρτίαις, νὰ κολάζωνται· ὅμως ἡμεῖς ἔχομεν τέτοιαν παραγγελίαν, ὅτι ὅποιος ἀυγατίσει ἢ ὀλιγο-

στεύσει κανένα τί παραμικρόν ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ ἐνομοθέτησαν οἱ πατέρες τῆς ἐκκλησίας μας, νὰ τὸν ἀναθεματίζωμεν. Λοιπὸν αὐτὰ τὰ μαγικά εἶναι ἐξω ἀπὸ τὸν δρόμον τῶν πατέρων, διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι ὁποῦ τὰ κἀνουν εἶναι ἀναθεματισμένοι· ἀκόμη λέγει ὁ νόμος, ὅσοι τὰ ἀκολουθοῦν αὐτὰ τὰ μαγικά εἴκοσι χρόνους νὰ μὴ μεταλαμβάνουν. "Ὅθεν ὅποιοι τὰ μεταχειρίζεσθε αὐτὰ τὰ διαβολικά μαντολογήματα καὶ ἐξορκίσματα, καὶ ἐμποδέματα, καὶ γητεύματα, καὶ ἰσκιοχάρτια καὶ πεντάλφαις καὶ φυλακτὰ καὶ ἄλλα παρόμοια, νὰ ἤξεύρητε ὅτι φωτιά βάνετε εἰς τὰ ὀσπητιά σας, καὶ καίσεθς ζωντανοὶ καὶ ἐδῶ καὶ εἰς τὴν ἄλλην ζῶην, καὶ κληρονομάτε τὴν αἰώνιον κόλασιν μαζὺ μετὸν διδάσκαλόν σας τὸν διάβολον καὶ μετὸς τοὺς συντρόφους του.

"Ἐπειτα ἐρωτᾷ ὁ Θεὸς καὶ τὴν Εὐαν, καὶ τῆς λέγει, μήπως ἔφαγες καὶ ἐσὺ ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καρπὸν ὁποῦ σὰς ἐπαράγγειλα νὰ μὴ φᾶτε; τότε ἀπεκρίθη καὶ αὐτὴ ὁμοίως ὡσάν τὸν Ἀδὰμ ὑπερήφανα καὶ διαβολικά, νὴ Κύριε, ἔφαγα, μὰ δὲν πταίω ἐγὼ, τὸ φίδι με ἐγέλασε, τότε βλέποντας ὁ Θεὸς τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τῶν δύο, τοὺς ὠργίσθη εὐθύς καὶ τοὺς ἐδίωξεν ἀπὸ τὸν Παράδεισον, καὶ καταράσθη πρῶτα τὸν Ἀδὰμ καὶ τοῦ εἶπε νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ δουλεύῃ τὴν γῆν, καὶ ἀκάνθας καὶ τριβόλους νὰ βλαστάνη, καὶ μετὸν κόπον του, καὶ μετὸν ἰδρωτὰ του, νὰ εὐγάξῃ τὸ ψωμί του, καὶ τὴν ζωοτροφίαν του καὶ νὰ πάσχῃ τόσα κακὰ, καὶ θλίψεις καὶ βάσανα νὰ μὴ τοῦ λείπουν ποτε, διὰ νὰ καταλάβῃ τί μέγα κακὸν εἶναι ἡ ἁμαρτία καὶ ἡ παράβασις τῆς θεϊκῆς ἐντολῆς καὶ νὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα καὶ νὰ κολάζεται εἰς τὴν κόλασιν τόσους καὶ τόσους χρόνους, καὶ αὐτὸς καὶ ὄλον του τὸ γένος, ἕως ὁποῦ νὰ τὸν εὐσπλαγχνισθῇ ὁ Κύριος νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ, καὶ νὰ τὸν βάλλῃ πάλιν εἰς τὸν Παράδεισον εἰς τὴν πρώτην του κατοικίαν μ᾽ ὄλον του τὸ γένος. Βλέπετε, ἀδελφοί μου, τί μέγα κακὸν εἶναι ἡ παράβασις τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ Ἀδὰμ μίαν καὶ μόνην ἐντολὴν παρέβη, καὶ στοχασθῆτε πόσα κακὰ ἔπαθεν ἄμῃ ἡμῶν ὁποῦ ταῖς παραβαίνομεν ὅλαις τί μέλλομεν νὰ πάθωμεν οἱ ταλαίποροι διὰ τοῦτο ὅσον καὶ ἂν ἡμποροῦμεν νὰ φυλάγωμεν τὰ προσάγματα τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ εὐγάξετε τὸ ψωμί σας μετὸν κόπον σας, καὶ μετὸν ἰδρωτὰ σας, διατὶ ἐκεῖνο εἶναι εὐλογημένον, καὶ ἂν δόσετε καὶ ὀλίγον τι διὰ ἐλεημοσύνην σὰς πιάνετε διὰ πολὺ καὶ πάλιν νὰ κλαίητε καὶ νὰ θρηνητῆ ὅσοι ζητετε μὴ ἀδικίας, καὶ μετὰ ἀρπαγὰς, μετὰ καμάτων καὶ μετὰ τὸ ἀδικον διάφορον τῶν ἀσπρῶν διατὶ αὐτὰ ὅλα εἶναι ἀφορισμένα καὶ καταηραμένα καὶ ἐλεημοσύνην νὰ δώσητε ἀπὸ αὐτὰ, τίποτες δὲν σὰς ὠφελοῦν, ὅτι φωτιά εἶναι καὶ σὰς καίουν.

"Ἦστερα, ἀδελφοί μου, ἐκταράσθη ὁ Θεὸς καὶ τὴν Εὐαν καὶ τῆς εἶπε, νὰ γεννᾷ τὰ παιδιὰ τῆς μετὰ μεγάλους πόνους, καὶ ἀναστεναγμοὺς καὶ δάκρυα, καὶ μετὰ κίνδυνον θανάτου, καὶ νὰ τὰ χάνῃ, καὶ αὐτὸ τὸ βλέπομεν φανερὰ, τὰ ζῶα ὅταν γεννοῦν δὲν ἔχουν τόσον κίνδυνον καθὼς ἔχει ἡ γυναῖκα, διότι δὲν ἔχουν κατάραν. Ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν καὶ ταπείνωσιν, καὶ ἂν τύχῃ καὶ ἔχει καὶ κακὸν ἄνδρα νὰ ὑπομένῃ καὶ νὰ εὐχαριστᾷ τὸν Θεὸν, περισσότερον ἀπὸ ταῖς ἄλλαις,

διατί ἔχει μισθὸν πολὺν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς, καὶ πάντα μὲ γλυκὰ λόγια νὰ τὸν παρηγορᾷ, καὶ νὰ στοχάζεται πῶς καὶ αὐτὸς ἀγανακτεῖ καὶ κινδυνεύει τὴν ζωὴν του, ἡμέραν καὶ νύκτα νὰ τὴν φυλάξῃ, καὶ ἂν ἔχη καὶ ὁ ἄνδρας κανένα ἐλάττωμα νὰ τὸν ὑποφέρῃ καὶ νὰ μὴν τὸν πικραίνει, ἄνθρωπος εἶναι καὶ αὐτὸς, δὲν εἶναι ἄγγελος, καὶ νὰ ἐνθυμᾶται πάντα ταῖς καλοσύναις του, καὶ ὄχι ταῖς κακοσύναις του, καὶ νὰ συλλογίζεται καὶ ταῖς ἐδικαῖς τῆς ταῖς κακοσύναις, ὁμοίως καὶ ἐσὺ ὁ ἄνδρας, ὅταν σοῦ τύχῃ κακὴ γυναῖκα, πρέπει νὰ ὑπομένῃς καὶ νὰ εὐχαριστᾷς τὸν Θεὸν, διατί ἔχεις μισθὸν μεγάλον εἰς τὴν ψυχὴν σου, καὶ ἂν σοῦ πταίῃ καὶ καμμίαν φορὰν, μὴ τὴν συνερίζῃσαι καὶ στοχάσου καὶ ταῖς καλοσύναις τῆς, μὴ μόνον ὄλαις ταῖς κακοσύναις τῆς, ἀκόμη συλλογίσου καὶ τὰ ἐδικά σου τὰ ἐλαττώματα. Πάλιν ἐσὺ γυναῖκα ἔχεις περισσότερον χρέος ἀπὸ τὸν ἄνδρα, νὰ ἀνατρέφῃς τὰ παιδιὰ σου, καὶ νὰ τὰ νοουεῖς εἰς τὰ καλὰ ἔργα ὅταν τὸ παιδίον σου ἀσुकόνηται τὸ ταχὺ ἀπὸ τὸν ὕπνον, καὶ εὐθὺς σοῦ γυρεῖ ψωμί, ἐσὺ μὴ τοῦ δώσης, ἀμὴ ἐπαρὲ το καὶ πῆγαίνε το εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰπέ του, ἐγὼ παιδάκι μου, ψωμί δὲν ἔχω, ὁ Χριστὸς μας ἔχει, ἔλα κάμε τὸν σταυρὸν σου νὰ τὸν προσκυνήσωμεν, καὶ νὰ τὸν παρακαλέσωμεν, νὰ μᾶς δώσῃ, καὶ ἔτζι, συνηθίζει τὸ παιδί ἀπὸ μικρὸν εἰς τὸ καλόν, καὶ νὰ τὸ πέρνης εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ νὰ τὸ ἐρμηνεύῃς νὰ κάμνῃ σωστὰ τὸν σταυρὸν του, μὲ τρία δάκτυλα νὰ τὰ βάνῃ εἰς τὸ μέτωπον, εἰς τὸν ὄφalon, καὶ εἰς τὸ δεξιὸν βυζί, καὶ εἰς τὸ ἀριστερὸν καὶ νὰ τὸ βάνῃς νὰ ἀσπάζεταιται τὰς ἁγίας εἰκόνας, καὶ πάντα νὰ τὸ διδάσκῃς τὰ χριστιανικά καμώματα, ὅτι ἔχεις νὰ δώσης ἀπολογίαν διὰ αὐτὸ.

Ἀκόμη νὰ φυλάγεσθε χριστιανοὶ μου, καὶ θυγατέρες τοῦ Χριστοῦ μου, νὰ μὴ παρακλαίητε διὰ τοὺς ἀποθαμένους σας, καὶ μάλιστα διὰ τὰ παιδιὰ σας ὅπου πηγαίνουν εἰς τὸν Παράδεισον, ὡς ἄγγελοι, ὅτι τοῦ Θεοῦ ἦτον, καὶ ὄχι ἐδικὰ σας, ὅταν σοῦ τὸ ἔδωκε τὸ ἐχάρηκε, καὶ ὅταν σοῦ τὸ πάρῃ νὰ τὸ χαρῆς, διατί αὐτὰ ὡς ἀναμάρτητα ὅπου εἶναι, εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ, ἔχουν νὰ λάμψουν ὡς ὅταν τὸν ἥλιον, καὶ τότε ὁ Θεὸς ἔχει πάλιν νὰ σας τὰ μεταδώσῃ, νὰ τὰ χαίρεσθε, ἀνίσως καὶ σοῦ ἐγύρευε τὸ παιδί σου ἕνας βασιλεὺς νὰ τὸ τιμῆσῃ βασιλικά, τὸ ἔδινε βέβαια μετὰ πάσης χαρᾶς, πόσον μάλλον πρέπει νὰ χαρῆς ὅπου ὁ ἐπουράνιος Βασίλεὺς ἐζήτησε καὶ ἐπῆρε καρπὸν ἀπὸ τὴν βρωμισμένην κοιλίαν σου, καὶ τὸ ἐτίμησε, καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸν Παράδεισον, διὰ νὰ σοῦ ἐτοιμάσῃ καὶ ἐσένα τόπον, διὰ νὰ χαίρεσθε μαζί ὅθεν ἀδελφοί μου, μὴ κλαίετε διὰ τοὺς ἀποθαμένους σας, ἀλλὰ ἔχετε χρέος νὰ τοὺς κάμνετε τὰ ψυχικά τους μνημόσυνα, σαρανταλείτουργα, ἐλεημοσύναις, κόλυβα, καὶ μὲ αὐτὰ τοὺς ὠφελεῖτε πολὺ, ἐπειδὴ καὶ τὰ δέχεται ὁ Θεὸς, καὶ τοὺς βάνει εἰς τόπον φωτεινόν, εἰς τόπον ἀναψύσεως, καὶ ὄχι θρήνου καὶ μυρολόγια, ὅτι μὲ αὐτὰ τοὺς βλάπτετε πολὺ, ἐπειδὴ αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ κάνουν οἱ ἀσθεεῖς καὶ ἄπιστοι, ὅπου δὲν ἔχουν ἐλπίδα νὰ ἀναστηθοῦν εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν, ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ ὅπου ἐλπίζομεν καὶ ὁμολογοῦμεν ἀνάστασιν νεκρῶν δὲν πρέπει παντελῶς νὰ λυπούμεθα διὰ

τοὺς ἀποθαρσένους. Καὶ ἀφοῦ ἐκαταράσθη ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐά και τοὺς ἐδίωξεν ἀπὸ τὸν Παράδεισον, ἔζησαν εἰς ἐτούτον τὸν κατηραμένον κόσμον ἐνενεκκοῖς, τριάντα χρόνους καὶ ἕκαμαν τέκνα καὶ θυγατέρας καὶ τὰ τέκνα τους τέκνα καὶ ἐγένισεν ὅλος ὁ κόσμος. Ὅθεν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἓναν πατέρα καὶ μία μητέρα εἴμεθα, μόνον αἱ πίσταις μᾶς χωρίζουν ὕστερον ἀπέθανεν ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐά καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν κόλασιν, καὶ ἐκαίοντο καὶ ἐφλογίζοντο, πέντε ἡμισυ χιλιάδες χρόνους, διὰ μίαν ἁμαρτίαν μόνον, ἀμὴ ἐγὼ ὅπου ἔχω χιλιάδες τί ἔχω νὰ πάθω; ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα ἔγώ, χριστιανοί μου, ἀγαποῦσα νὰ ἤμαι πάντοτε μὲ ἐσᾶς, νὰ σᾶς νουθετῶ, ἐκεῖνο ὅπου μὲ φωτίζει ὁ Χριστὸς μου, μὰ τί νὰ κάμω ὅπου ἔχω τόσαις ζάλαις καὶ δὲν ἤξεύρω τί νὰ σᾶς προτοσιπῶ. Ἄγιοι συναδελφοί μου ἱερεῖς διὰ τοὺς οἰκτιρισμοὺς τοῦ Θεοῦ, ὅσον ἠμπορεῖτε νὰ ἔχητε τὴν φροντίδα καὶ διὰ τὴν ψυχὴν σας, νὰ ἔχετε καὶ διὰ τοὺς ἀδελφούς μας τοὺς χριστιανούς, νὰ τοὺς διδάσχετε καὶ νὰ τοὺς νουθετᾶτε πάντα διὰτὶ ὁ Θεὸς σᾶς ἔχει ὡσὰν πιστικούς εἰς τὰ πρόβατά του, διὰ τοῦτο νὰ σέκεσθε πάντα ἄγρυπνοι, νὰ τὰ φυλάγετε ἀπὸ τὸν νοητὸν λύκον, τὸν πονηρὸν διάβολον διὰτὶ ἔχει νὰ ζητήσῃ τὴν ψυχὴν τους ἀπὸ ἐσᾶς, καὶ στοχασθῆτε καλὰ τὸ βάρος ὅπου ἔχετε ὅτι ὅλοι ἐτούτοι ὅσοι κατοικοῦν εἰς ἐτούτην τὴν χώραν ἄνδρες, καὶ γυναῖκες, μικροὶ καὶ μεγάλοι κραιμόνται ἀπὸ τὸν λαμόν σας, καὶ ἔχετε νὰ δώσητε ἀπολογία νὰ αὐτοὺς εἰς τὸ φοβερὸν κριτήριον τοῦ Θεοῦ ὅθεν καὶ ἐσεῖς, χριστιανοί μου, ὅλοι κοινῶς πρέπει νὰ σέβεσθε καὶ νὰ τιμᾶτε τοὺς παπάδες, καὶ νὰ μὴ τοὺς ρίχνετε χρῆν καὶ δοσίματα, διὰ νὰ παρακαλοῦν τὸν Θεὸν διὰ τὴν ψυχὴν σας καὶ διὰ τὴν ζωὴν σας καὶ διὰ τὰ πράγματά σας καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σας διὰτὶ νὰ ἤξεύρετε, ὅτι ἓνας ἱερεὺς εἶναι μεγαλύτερος ἀπὸ ἓναν βασιλέα, καὶ τὸ περισσότερον εἶναι ἀνώτερος καὶ ἀπὸ ἓναν ἄγγελον, ἐπειδὴ καὶ εἶναι μεσήτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ ἀζιώνεται καὶ ἐπιτελεῖ τὰ ἄγια μυστήρια, μάλιστα τὸ μέγα καὶ φοικτὸν μυστήριον τῆς θείας λειτουργίας, ὅπου τὸ βλέπουν οἱ ἄγγελοι καὶ τρέμουν ὅθεν ὅσον ἠμπορεῖτε περισσότερον νὰ εὐλαβεῖσθε τὸν ἀρχιερέα, ὅτι αὐτὸς εἶναι διορισμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν ἐδῶ εἰς τὴν γῆν, εἰς τύπον Χριστοῦ, καὶ ὅσα νὰ λύση εἶναι λυμένα, καὶ ὅσα νὰ δέση εἶναι δεμένα, καὶ νὰ τοῦ δίνετε ἐκεῖνα τὰ δίκαια ὅπου σᾶς γυρεύει μὲ ὅλην τὴν καρδίαν, διὰτὶ καὶ αὐτὸς ἔχει ἐξοδα καὶ τραβᾷ τόσα βάσανα ἀπὸ τοὺς ἐξωτερικούς, καὶ ὅταν ἔρχεται εἰς τὴν χώραν σας νὰ τὸν δέξεσθε μὲ χαρὰν καὶ νὰ τοῦ κάνετε τὴν πρέπουσαν τιμὴν καὶ δεξίωσιν, διὰ νὰ λαμβάνετε τὴν εὐλογία του ἀκόμη νὰ τιμᾶτε καὶ τοὺς ζαπιτάδες σας, νὰ μὴν βαρυκαρδίσετε διὰ τὰ δοσίματα ὅπου δίδετε, ἀλλὰ νὰ ὑπομένητε καὶ ἔχετε πολὺν μισθὸν εἰς τὴν ψυχὴν σας δι' αὐτὰ, ἐπειδὴ καὶ διὰ τὴν πίστιν τὰ δίδετε ἀκόμη νὰ τιμᾶτε καὶ τοὺς προεστοὺς τῆς χώρας σας, καὶ τοὺς γεροντοτέρους σας ἀκόμη νὰ τιμᾶσθε καὶ ἀναμεταξύ σας καὶ νὰ παρηγορεῖσθε ἓνας τὸν ἄλλον σας, ὡσὰν ἀδέλφια ὅπου εἶσθε, καὶ νὰ μὴ καταφρονᾶτε κανένα, οὔτε τὸν παραμικρὸν, ὅτι ὁ Θεὸς ὅμοια μᾶς ἔχει

ὄλους· ἀκόμη καὶ ἐσεῖς παιδιὰ μου καὶ τέκνα τοῦ Χριστοῦ μου νὰ ἤσθε εὐτακτα, φρόνιμα νὰ τιμᾶτε τοὺς γονεῖς σας καὶ νὰ τοὺς ὑπακούετε καὶ νὰ πηγαίνητε εἰς τοὺς διδασκάλους σας νὰ μαθᾶντε τὰ γράμματα, νὰ γίνετε καλοὶ χριστιανοὶ νὰ ἀπολαύσετε τὸν παράδεισον· καὶ ἐσεῖς γονεῖς νὰ στέλνετε τὰ παιδιὰ σας εἰς τὰ σχολεῖα καὶ νὰ τὰ παιδεύετε εἰς τὰ χριστιανικὰ ἤθη, νὰ κάμητε τρόπον ἐδῶ εἰς τὴν χώραν σας διὰ σχολεῖον, νὰ εὐρῆτε ἕναν διδάσκαλον καὶ νὰ τὸν πληρώνετε νὰ σᾶς μαθᾶν τὰ παιδιὰ σας, ὅτι ἀμαρτάνετε πολὺ νὰ τὰ ἀφήσετε ἀγράμματα καὶ τυφλὰ, καὶ μὴ μόνον φροντίζετε νὰ τοὺς ἀφήσητε πλούτη καὶ ὑποστατικά καὶ μετὰ τὸν θάνατόν σας νὰ τὰ τρῶν καὶ νὰ τὰ πίνουν καὶ νὰ σᾶς ψογολογοῦν· καλλίτερα νὰ τὰ ἀφήσητε πτωχὰ καὶ γρηματισμένα, παρά πλούσια καὶ ἀγράμματα· ἔτσι ἀρέγει τοῦ Θεοῦ καὶ ἔτσι νὰ κάμητε, διὰ νὰ ἀζιωθῆτε νὰ πηγαίνετε μαζὺ μὲ τὰ παιδιὰ σας εἰς τὸν Παράδεισον, εἰς τὴν κατοικίαν τῶν ἀγγέλων, νὰ συγχαίρεσθε καὶ νὰ συνευφραίνεσθε πάντοτε.— Ἀπὸ ζ-λα ἐτοῦτα ὅπου σᾶς ἐφάνέρωσα ἀδελφοί μου λογιάζω δὲν τὰ ἐνθυμάσθε ὅλα, τώρα ὡς τόσον σᾶς λέγω ἄλλα δύο καὶ νὰ τὰ ἔχετε πάντοτε εἰς τὸν νοῦν σας· τὸ πρῶτον εἶναι ἐτοῦτο «ὃ ἐσὺ μισεῖς, ἐτέρω μὴ ποιήσης» ὅπου θέλει νὰ εἰπῆ, ἐκεῖνο ὅπου μισᾶς καὶ δὲν θέλεις νὰ σοῦ τὸ κάμει ἄλλος μὴ τὸ κάμης καὶ σὺ ἀλουνοῦ, καὶ πάλιν ἐκεῖνο ὅπου θέλεις νὰ κάμῃ ἄλλος εἰς τοῦ λόγου σου, ἐκεῖνο κάμει καὶ σὺ εἰς ἄλλον· τοῦτον τὸν λόγον μᾶς τὸν παραγγέλει ὁ Χριστὸς μας εἰς τὸ ἱερόν του Εὐαγγέλιον, καὶ εἶναι εἰς ὅλα ἀληθέστατος, καὶ στοχασθῆτέ τον καὶ μοναχοί σας, χωρὶς νὰ σᾶς τὸν ἐξηγήσω πλατύτερα, καὶ πάντα νὰ τὸν ἔχητε εἰς τὴν ἐνθύμησίν σας· τὸ δεύτερον εἶναι νὰ μὴν σᾶς λείπη ποτὲ ἐτούτη ἡ εὐχή. «Κύριε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστέ υἱὲ καὶ λόγε τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος διὰ τῆς Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων» ἐλέησόν με τὸν ἀμαρτωλὸν καὶ ἀνάξιον δούλον σου»· αὐτὸ, ἀδελφοί μου πάντοτε νὰ τὸ λέγετε καὶ μὲ τὸ στόμα σας καὶ μὲ τὸν νοῦν σας, καὶ ἡμέραν καὶ νύκτα, ὅπου καὶ ἂν ἦσθε, ἢ τρώετε, ἢ περιπατῆτε ἢ δουλεύετε, ἢ κάθεστε, αὐτὸ πάντα νὰ μελετᾶτε καὶ ἂν δὲν τὸ ἤξεύρητε νὰ τὸ γράψητε, νὰ τὸ μάθητε, καὶ αὐτὸ σᾶς ὠφελεῖ κατὰ πολλὰ, καὶ ἐδῶ σᾶς ἐλευθερώνει ἀπὸ κάθε κακόν, καὶ ἐκεῖ σᾶς λυτρώνει ἀπὸ τὴν αἰώνιον κόλασιν καὶ σᾶς ἀζιώνει καὶ πηγαίνει εἰς τὸν Παράδεισον τὴν οὐράνιον πατρίδα μας.

Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, φθάνουσιν αὐτὰ ὅπου μὲ βίαν τῆς καρδίας μου σᾶς ἐφάνέρωσα, ζητήσατε καὶ ἡ αὐθεντιά σας νὰ μάθητε τὰ ἐπίλοιπα, ἐξετάσατε νὰ μάθητε, ὅπου ἔως τοὺς πέντε ἡμισυ χιλιάδες χρόνους ἐξουσίαζεν ὁ διάβολος, καὶ ὅσοι ἀπέθαναν ἐπήγαιναν εἰς τὴν κόλασιν· ἔπειτα εὐσπλαγχνίσθη ὁ Κύριος τὸ πλάσμα του καὶ ἐκατέβη εἰς τὴν γῆν καὶ ἐσαρκώθη καὶ ἐγένεν ἄνθρωπος καὶ μᾶς ἐδειξε τὴν πίστιν, τὸ ἅγιον βάπτισμα, τὰ ἄχραντα μυστήρια, ὕστερα ἔπαθεν, ὑβρίσθη, ἐπειρηγιάσθη, ἐδάρθη, ἐσταυρώθη, ἀπέθανεν, ἐτάφη καὶ ἐθα-νάτωσεν τὸν διάβολον καὶ τὴν ἀμαρτίαν· ἐπῆγεν εἰς τὴν κόλασιν καὶ εὐγαλε τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὕαν καὶ ὅλον τους τὸ γένος καὶ ἐγι-

νε χαρὰ μεγάλη και εἰς τὸν οὐρανὸν και εἰς τὴν γῆν, και ἀφανισμὸς μέγας εἰς τὸν ἄδην και σπαθὶ δίστομον εἰς τὰς καρδίας τῶν θεοκτόνων ἑβραίων και τοῦ διαβόλου, και ἀπὸ τότε ἀνοίξε τὸν Παράδεισον, ἔπειτα ἀνέστη, ἔπειτα ἀνελήθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς και ἐκάθησεν εἰς τὴν δεξιὰν τοῦ προανάρχου αὐτοῦ Πατρὸς νὰ συμβασιλεύῃ αἰώνια· ἀκόμη νὰ ζητήσετε νὰ μάθετε πῶς ἔχει νὰ γένη τὸ τέλος ἐτούτου τοῦ κόσμου και ἔχουν νὰ χαλάσουν ὅλα, και ὁ οὐρανὸς και ἡ γῆ και ἡ θάλασσα και βουνὰ και πάντα· πρέπει εἶναι νὰ ἐξετάζετε αὐτὰ και νὰ τὰ μάθετε· αὐτὰ ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς τὰ εἰπῶ ὅλα, φρόνιμοι εἴστε και γνωστικοὶ και καταλάβετε τὸ καλὸν και κάμετέ το.

Ἐνας ἄνθρωπος, ἀδελφοί μου, ὁποῦ δουλεύει ἓνα ἀμπέλι βέβαια πρέπει νὰ φάγῃ και κανένα σταφύλι, ὁμοίως και ἐγὼ, χριστιανοί μου, βλέπετε διὰ ἑσᾶς πῶς ἀγανακτῶ και κοπιᾶζω και πῶς κινδυνεύω τὴν ζωὴν μου διὰ τὴν ἀγάπην σας, και εἶμαι ἔτοιμος νὰ χύσω και τὸ αἷμά μου, ἂν ἦναι θέλημα Θεοῦ, και τότε θέλετε γνωρίσῃ σωστὰ τὴν ἀγάπην μου· τὸ λοιπὸν και ἐγὼ τῶρα θέλω τὸν μισθὸν τοῦ κόπου μου, ἢ πληρωμὴ μου δὲν εἶναι ἄσπρα και φλωριά, δὲν θέλω ἐγὼ τέτοια, οὔτε ἔχω τί νὰ τὰ κάμω, ἢ ποῦ νὰ τὰ βάλω, ἀλλὰ θέλω νὰ μοῦ δώσετε διὰ τὸν κόπον μου μίαν ὑπόσχεσιν, νὰ μοῦ τάξετε αὐτὰ ὅλα ὁποῦ σᾶς εἶπα νὰ τὰ φυλάξετε και νὰ τὰ βάλετε μέσα εἰς τὴν καρδίαν σας, και πάντα αὐτὰ τὰ θεῖα λόγια νὰ ἦναι ἢ κουβέντα σας και τὸ δμίλημά σας ὅταν ἀνταμόνεστε, διὰτὶ εἶναι λόγια τοῦ Παναγίου Πνεύματος, εἶναι πολὺ τιμιώτερα και καλλίτερα ἀπὸ πολυτίμους λίθους και μαργαρητάρια και καλότυχοι ἐκεῖνοι ὁποῦ τὰ βάνουν εἰς τὸν νοῦν τους και εἰς τὴν καρδίαν τους, ὡσάν θησαυροῦς πολυτίμους· και πάλιν ἄθλιοι και κηκορίζικοι ἐκεῖνοι ὁποῦ δὲν τὰ στοχάζονται και δὲν τὰ βάνουν εἰς τὸν νοῦν τους, ἀλλὰ ζοῦν ὡσάν ζῶα ὅπως φθάσουν, ἐκείνους πρέπει νὰ τοὺς κλαίωμεν και νὰ τοὺς μηρολογοῦμεν και καλλίτερον ἦτον νὰ μὴ εἶχον γεννηθῆ.—Ἐγὼ ἀδελφοί μου ἐπαιδεύθηκα εἰς τὴν σπουδὴν σαράντα και πενήντα χρόνους, ἐδιάβασα πολλὰ και διάφορα βιβλία και περὶ ἑβραίων και περὶ εἰδωλολατρῶν και περὶ ἄλλων ἄσεβῶν και αἰρετικῶν, ἐρεύνησα τὰ βάθη τῆς σοφίας και εὑρον ὅτι αἱ ἄλλαι πίσταις εἶναι ψεύτικες και κἀπικες, μόνον ἢ ἰδικὴ μας ἢ πίστις ἢ χριστιανικὴ εἶναι ὀρθόδοξος, ἀληθινὴ και ἀγία, διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, ἀδελφοί μου χριστιανοί, νὰ χαίρεσθε και νὰ εὐφραίνεσθε ὁποῦ εὐρέθητε χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι, και νὰ κλαίετε και νὰ θρηνεῖτε τοὺς ἀπίστους και αἰρετικούς ὁποῦ εὐρίσκονται εἰς τὸ σκότος, διὰ αὐτοὺς ἔγινεν ἡ κόλασις, αὐτὴ εἶναι ἡ καθολικὴ πατρίδα τους, χιλιάδες καλὰ και ἂν κάμουν χωρὶς τὸ ἅγιον βάπτισμα τίποτας δὲν ὠφελούνται, ἐτούτην τὴν ζωὴν ἄς τὴν χαροῦν μὲ ὅλα τὰ ἀγαθὰ της και ἀπὸ τὴν ἄλλην τὴν οὐράνιον ἄς μὴν ἐλπίζουν τίποτας, ἢ ἄλλη ἢ ζωὴ εἶναι ἡμῶν τῶν χριστιανῶν τῶν βαπτιζομένων, τῶν ταλαιπορημένων, τῶν πεινασμένων, τῶν διψασμένων, τῶν στενοχωρημένων, τῶν ὑβρισμένων, τῶν δαρμένων, τῶν φυλακωμένων, και ὅσοι τὰ παθαίνουν αὐτὰ, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἐκείνων εἶναι βέβαια ἢ

ἄλλη ζωὴ, ὁ παράδεισος· καὶ καλότυχοι ἐκεῖνοι ὁποῦ τραβοῦν ἐδῶ
 θλίψεις καὶ βάσανα, καὶ ταλαίποροι ἐκεῖνοι ὁποῦ ἔχουν ὅλας τὰς δια-
 σκεδάσεις καὶ τὰς ἀναπύσεις καὶ τρῶν καὶ πίνουν ζέγνικιστὰ ἐτοῦτοι
 βέβαιοι θέλουν πάθει ὡσάν ἐκεῖνοι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ κατακλεισμοῦ
 τοῦ Νῶε ὁποῦ ἔκαμνεν τὰ ὄμοια καὶ ἐκεῖνος ὁ εὐλογημένος ὁ Νῶε
 τοὺς ἔλεγε τί κάνετε ἄνθρωποι, παύσατε ἀπὸ τὰ κακὰ καὶ ἀπὸ τὰς
 ἀμαρτίας, διατί ἐθαρέθη ὁ Θεὸς καὶ ἔχει νὰ μᾶς καταποντίσει, καὶ
 αὐτοὶ τὸν ἐπεριγελοῦσαν ὁποῦ τὸν ἐβλεπαν ὁποῦ ἐφθίκε τὴν Κιβω-
 τὸν καὶ δὲν τὸν ἐπίστευεν ἔως ὁποῦ ἀρχήτεν ὁ καταποντισμὸς καὶ
 ἄνοιξαν οἱ καταράχαι τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐβρέξε σαράντα ἡμέρας καὶ
 σαράντα νύκτας, καὶ ἀνέθη τὸ νερὸν δεκαπέντε πῆχεις ὑψηλότερα ἀ-
 πὸ ὅλα τὰ βουνὰ, καὶ ἐπνίγη ὁ κόσμος ὅλος καὶ δὲν ἐγλύτωσε τίποτες
 οὔτε ἄνθρωπος, οὔτε ζῶον, πρᾶ ὁ Νῶε μὲ τὴν φαμιλιάν του ὁποῦ
 ἦτον μέσα εἰς τὴν Κιβωτὸν ἦγουν εἰς τὸ κράθι, τότε ὅλοι τὸ ἔκα-
 τάλαθον τὸ κακὸν τους, μὰ τί ὄφελος, δὲν ἦτον ἐλπίδα σωτηρίας,
 ὅταν ἔπρεπε νὰ ἀρήσουν τὰ κακὰ τους καὶ νὰ μετανοήσουν δὲν ἤθε-
 λαν, διὰ τοῦτο ἐπνίγηκαν ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν καὶ ἔλαθον κακὸν
 θάνατον καὶ ἐπῆγαν καὶ εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν. Ἐτζι, ἀδελφοί μου,
 θέλουν πάθει καὶ ἐκεῖνοι ὁποῦ δὲν ἀκούουν ταῖς διδασκαίαις, ταῖς παραγ-
 γελίαις τῶν διδασκάλων, ἀλλὰ τὰ στοχάζονται ὡσάν παραμύθια, θέ-
 λει ἔλθει καιρὸς νὰ βαροῦν τὸ κεφάλι τους καὶ νὰ μὴ ἔχουν διάφορον
 αὐτὰ χριστιανοί μου νὰ μὴ σὰς λείπουν ποτὲ ἀπὸ τὸν νοῦν, ἀλλὰ μὲ
 αὐτὰ νὰ τσικίζετε ταῖς κακαῖς σας ὄρεξεις καὶ νὰ ἔχη λύπην πάντα ἡ
 καρδιά σας· ἀκόμη νὰ στοχάζεσθε καὶ τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ
 Κυρίου μας, καθὼς γράφουν τὰ βιβλία τῆς ἐκκλησίας μας καὶ λέγουν
 εἰς τὸν ὄγδοον αἰῶνα ἔχει νὰ γένη τὸ τέλος τοῦ κόσμου, ὅμως προ-
 τήτερα ἔχει νὰ γεννηθῇ ὁ ἀντίχριστος καὶ νὰ κάμῃ τόσα κακὰ εἰς
 τὸν κόσμον, καὶ ἔχει νὰ ὀνομάσῃ τοῦ λόγου του υἱὸν Θεοῦ, καὶ θέλει
 σταθῇ βασιλεὺς νὰ ὀρίσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ νὰ κάμῃ καὶ θαύμα-
 τα κατὰ φαντασίαν, διὰ νὰ πλανᾷ τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὸν ὁμολογή-
 σουν διὰ Χριστὸν καὶ ὅσοι τὸν πιστεύουν νὰ τοὺς τάξῃ τόσα ἀγαθὰ
 καὶ ὕστερα νὰ τοὺς βουλῶνῃ εἰς τὸ μέτωπον, μάλιστα οἱ ἔβραιοι ὅλοι
 ἔχουν νὰ τὸν πιστεύσουν, διὰ ἡμᾶς τοὺς χριστιανούς ἔχει νὰ στείλῃ ὁ
 Θεὸς τὸν προφήτην Ἡλίαν, διὰ νὰ παραγγείλῃ καὶ νὰ διδάξῃ, ὅσοι
 ἔχουν τὸ ἅγιον βάπτισμα τὴν βούλαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ φυλά-
 γωνται, νὰ μὴ πιστεύσουν ἐκεῖνον τὸν πλάνον ἀντίχριστον καὶ ἐκεῖνα
 ὁποῦ τάξῃ εἶναι ὅλα ψεύτικα διὰ νὰ τοὺς γελᾷ νὰ τοὺς βουλῶσῃ,
 καὶ καλλίτερα νὰ τυρανισθοῦν καὶ νὰ θανατωθοῦν παρὰ νὰ τὸν πι-
 στεύσουν καὶ νὰ βουλωθοῦν αὐτὰ καὶ ἄλλα ἔχει νὰ διδάξῃ ὁ προφή-
 τῆς Ἡλίας, καὶ ὕστερα ἐκεῖνος ὁ πλάνος ἀκούοντας τὸ κήρυγμα τοῦ
 προφήτου Ἡλίας ἔχει νὰ λυσάξῃ ἀπὸ τὸν θυμὸν του καὶ νὰ τυρανῆ
 καὶ νὰ παιδεύῃ, ὅσους δὲν τὸν πιστεύσουν, μὲ τὰ πλέον χειρότερα βα-
 στανιστήρια, καὶ καλότυχος καὶ τρισμακάριος ὅποιος ὑπομείνῃ καὶ δὲν
 βουλωθῇ, ἐκεῖνος βέβαια θέλει στεφανωθῆ καὶ θέλει σταθῇ εἰς τὸν
 χορὸν τῶν μαρτύρων, καὶ πάλιν ἄθλιος καὶ κκορρίζικος ὅποιος πλα-

νεθή και τὸν πιστεῶση και βουλωθή, ἐκεῖνος ἔχει νὰ καίηται πάντοτε εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν μαζί με τὸν πλάνον ἀντίχριστον.

Αὐτὰ λογιᾶζω, χριστιανοί μου, νὰ σᾶς ἐτρομάξω τὴν καρδίαν, και ἀληθινὰ φοβερά πράγματα εἶναι, και ἐγὼ ὅπου τὰ λέγω τρέμω και δειλιῶ, μὰ τί νὰ κίμω ὅπου ἔχω χρέος νὰ σᾶς τὰ εἰπῶ και νὰ σᾶς τὰ φανερώσω· λοιπὸν ὕστερα ἀπὸ αὐτὰ τὰ κακὰ τοῦ κατηραμένου ἀντιχριστοῦ θέλει λάμψει ὁ πανάγιος σταυρὸς ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐπὶ τὰ φοραῖς λαμπρότερος ἀπὸ τὸν ἥλιον, και εὐθὺς θέλει καταποντισθεῖ ὁ μικρὸς ἀντίχριστος με ὄλον του τὸ τάγμα, ὅσοι τὸν ἐπίστευσαν και θέλει γίνει γαλήνη μεγάλη εἰς τὴν γῆν ὅλην, και ὕστερα θέλει σαλπίσουν οἱ ἄγγελοι και θέλουν ἀναστῆθουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὰ τετραπέρατα τῆς οἰκουμένης, ἄνδρες και γυναῖκες, διὰ νὰ δώσουν ἀπολογία εἰς ὅσα ἔκαμαν ἢ καλὰ ἢ κακὰ· και τότε θέλει ἔλθῃ μετὰ δυνάμεως και δόξης πολλῆς, ὁ φοβερὸς κριτὴς, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς και Θεὸς, με χίλιαις χιλιάδες ἀγγέλων, και μύριας μυριάδες ἀρχαγγέλων, και θέλει καθῆσει ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον· τότε θέλει χωρίσει τοὺς ἀνθρώπους εἰς δύο, καθὼς χωρίζει ὁ πιστικὸς τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ γίδια, και τὰ μὲν πρόβατα, ἡγουν τοὺς καλοὺς και δικαίους νὰ τοὺς βάλλῃ εἰς τὰ δεξιὰ, τὰ δὲ γίδια, ἡγουν τοὺς ἁμαρτωλοὺς, εἰς τὰ ἄριστα και τότε ἔχει νὰ κρίνῃ και νὰ ἐξετάσῃ τὸν κάθε ἕνα κατὰ τὰ ἔργα του και ἐκείνους ὅπου ἐφύλαξαν τὸ ἅγιον βάπτισμα και ἔκαμαν τὰς ἐντολάς του και εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς τοὺς ἐξομολογήθηκαν και κοινώνησαν τὰ ἄχραντα μυστήρια θέλει τοὺς βάλει εἰς τὴν βασιλείαν τὴν οὐράνιον εἰς τὸν τόπον τὸν ἀγγελικὸν νὰ χαίρωνται και νὰ εὐφραίνωνται τὴν δόξαν του πάντοτε· τοὺς δὲ ἀπίστους και αἰρετικούς, και ὅσους ἐμόλυναν τὸ ἅγιον βάπτισμα και δὲν ἐφύλαξαν τὰς παραγγελίας του, και δὲν ἐξομολογήθηκαν, ἀλλὰ ἀπέθανον ἀμετανόητοι, θέλει τοὺς πέμψῃ εἰς τὰ κατώτατα τοῦ ἄδου, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, νὰ καίωνται και νὰ φλογίζονται πάντοτε με τὸν πατέρα τους τὸν διάβολον, και τότε θέλουν κόπωνται και θρηνοῦν και νὰ κλαίουν ἀπαρηγόρητα και νὰ λέγουν, ἄχ! κακὸν κεφάλι ὅπου εἴχαμεν, μᾶς τὰ ἔλεγον τὰ βιβλία τῆς ἐκκλησίας μας και δὲν τὰ ἠκούσαμεν, μᾶς τὰ ἐφώναζαν οἱ διδάσκαλοι και δὲν τὰ ἐθάναμεν εἰς τὸν νοῦν μας, ἀλλὰ τοὺς περιγελοῦσαμεν και τὰ κακὰ και τὰς ἁμαρτίας δὲν τὰς ἀφήναμεν και δὲν ἐστοχαζόμεθα ἐτούτην τὴν ὥραν ποτέ· λοιπὸν τώρα ἀλλοίμονόν εἰς ἡμᾶς, ἐδὼ ὅπου ἤλθομεν ποτὲ ἐλευθερίαν δὲν ἔχομεν.

Αὐτὰ, ἀδελφοί μου, θέλουν γίνει βέβαια, μὰ πότε δὲν μοῦ τὸ ἐφανερώσεν ὁ Χριστὸς μου· αὐτὸ μοναχὰ λέγει ἐτζι, ὅταν ἰδῆτε ἀκαταστασίαις εἰς τὸν κόσμον και πολέμους και ἀκρίβειαις και πείνες και ἀσθένειαις μεγάλαις και θανάτους πολλοὺς, και ἄλλα κακὰ, τότε κοντὰ εἶναι τὸ τέλος. Λοιπὸν αὐτὰ βλέπομεν κατὰ τὸ παρὸν ἀκολουθοῦν και πρέπει νὰ φοβούμεθα και πάντα νὰ εἴμεθα ἐτοιμοί· διὰ τοῦτο, ἀδελφοί μου, σᾶς παρακαλῶ, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ὅσον ἠμπορεῖτε νὰ προσέχητε καλὰ νὰ φυλάγετε τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ

καὶ τὰς παραγγελίας αὐτὰς ὅπου σὰς εἶπα, νὰ μὴν κλέπτετε, νὰ μὴν φονεύετε, νὰ μὴν πορνεύετε, νὰ μὴν ὀμνύετε ὄρκους, νὰ μὴν ψευδομαρτυρᾶτε, νὰ μὴ συκοφαντᾶτε νὰ μὴ κατατρέχεσθε καὶ ζηλεύεσθε ἕνας τὸν ἄλλον νὰ μὴν ὑπεριφανεύεσθε, νὰ μὴν στολιζέτε τὸ βρωμερὸν ἐτοῦτο κορμί, ὅπου αὔριον μέλλει νὰ γένη βρώμα καὶ δυσωδία καὶ νὰ τὸ φάγουν τὰ σκουλίκια, ἀλλὰ νὰ στολιζέτε τὴν ψυχὴν σας ὅπου εἶναι ἀθάνατος καὶ τιμιώτερα ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον καὶ νὰ μὴ ὀκνεύητε εἰς τὰ καλὰ ἔργα ἀλλὰ νὰ προσεύχεσθε συχνὰ καὶ νὰ λέγετε ἐκείνο ὅπου σὰς εἶπα καὶ νὰ πηγαίνετε εἰς τὴν ἐκκλησίαν ταῖς ἑορταῖς ὄλαις, ξεχωριστὰ ταῖς Κυριακαῖς, καὶ νὰ μὴ δουλεύεται ἀκόμη, νὰ νηστεύητε τὸ κατὰ δύναμιν ταῖς διορισμέναις νηστεῖαις καὶ ταῖς τεσσαρακοσταῖς, νὰ κάνετε καὶ ἐλεημοσύνην, ὅσον σὰς δίδει χέρι, ξεχωριστὰ τοὺς ἐδικούς σας καὶ συγγενεῖς σας, ὅταν τοὺς βλέπετε γεννοχορημένους καὶ πικραμένους νὰ τοὺς βοηθᾶτε καὶ νὰ τοὺς παρηγορᾶτε καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ πάντα νὰ εὐγαίνη ἀπὸ τὸ στόμα σας λόγος γλυκὸς μέλι καὶ ζάχαρι καὶ ὄχι φαρμάκι· ἀκόμη νὰ ἔχετε πάντοτε τὸν θάνατον εἰς τὴν ἐνθύμησίν σας καὶ νὰ φοβᾶσθε νὰ μὴ τύχη καὶ σὰς ἔλθῃ ἔξαφνα καὶ σὰς εὖρη ἀνετοιμούς καὶ τί γίνεσθε ; διὰ τοῦτο ὅσον καὶ ἡμπορεῖτε νὰ εἰσθε πάντοτε ἔτοιμοι ἐξομολογημένοι καὶ διορθωμένοι· ἔπειτα ἂν ἔλθῃ ὁ θάνατος καλῶς νὰ σὰς ἔλθῃ, νὰ σὰς ἀναχωρήσῃ ἀπὸ ἐτοῦτον τὸν ψεύτικον κόσμον καὶ νὰ σὰς πηγαίνῃ εἰς τὸν ἀληθινὸν καὶ αἰώνιον ὅπου τέλος ποτὲ δὲν ἔχει.

Τώρα λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἰδοὺ ὅπου τελειῶνω, ὅτι ὁμίλησα πολλὰ καὶ γνωρίζω ὅτι σὰς ἐβάρυνα, ὅμως ἡ ἀγάπη ἡ πολλὴ ὅπου σὰς ἔχω μὲ ἐπαραινῆσε νὰ μακρύνω τὸν λόγον καὶ νὰ μὲ συμπαθήσητε πλὴν καὶ ἐγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς ὅπου εἶμαι ἀποτομῶ καὶ παρακαλῶ τὸν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν Χριστὸν νὰ σὰς πληρῶσῃ τὸν κόπον σας καὶ τὴν χασομερίαν σας καὶ νὰ στείλῃ οὐρανῶθεν τὴν χάριν του καὶ τὴν εὐλογίαν του, καὶ νὰ ἀγιάσῃ τὴν χώραν σας ταύτην καὶ ὅλα τὰ χωρία τῶν χριστιανῶν, νὰ εὐλογήσῃ καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιά σας καὶ τὰ πράγματά σας καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σας, καὶ ἄμποτες νὰ εὐσπλαγχθῆσθῇ καὶ νὰ συγχωρήσῃ καὶ τὰ ἁμαρτήματά σας καὶ νὰ φυτεύσῃ καὶ νὰ ριζώσῃ εἰς τὴν καρδίαν σας τὰ θεῖα λόγια ταῦτα· νὰ ἀπεράσητε καὶ ἐδῶ καλὰ, εἰρηνικὰ καὶ ἡγαπημένα καὶ μετὰ ταῦτα νὰ σὰς ἀξιώσῃ νὰ πηγαίνητε ἐξομολογημένοι, κοινωνημένοι καὶ διορθωμένοι νὰ κατοικήσητε εἰς τὸν Παράδεισον εἰς τὴν πατρίδα μας τὴν ἀληθινὴν καὶ αἰώνιον, νὰ χαίρεσθε πάντοτε μὲ τοὺς Ἁγγέλους μὲ τοὺς Ἀρχαγγέλους, νὰ εὐφραίνεσθε μαζὺ μὲ τοὺς Προφῆτας· μὲ τοὺς ἀποστόλους, μὲ τοὺς μάρτυρας, μὲ τοὺς ἱεράρχας, μὲ τοὺς ἐπίσους μὲ τοὺς δικαίους καὶ μὲ ὅλους τοὺς ἁγίους καὶ διὰ πρεσβειῶν τῆς παναχράντου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας νὰ ἀξιωθῆτε νὰ δοξάζητε τὴν Παναγίαν Τριάδα καὶ νὰ ἀπολαύσητε τὰ ἀγαθὰ τοῦ παραδείσου καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν ἐν Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

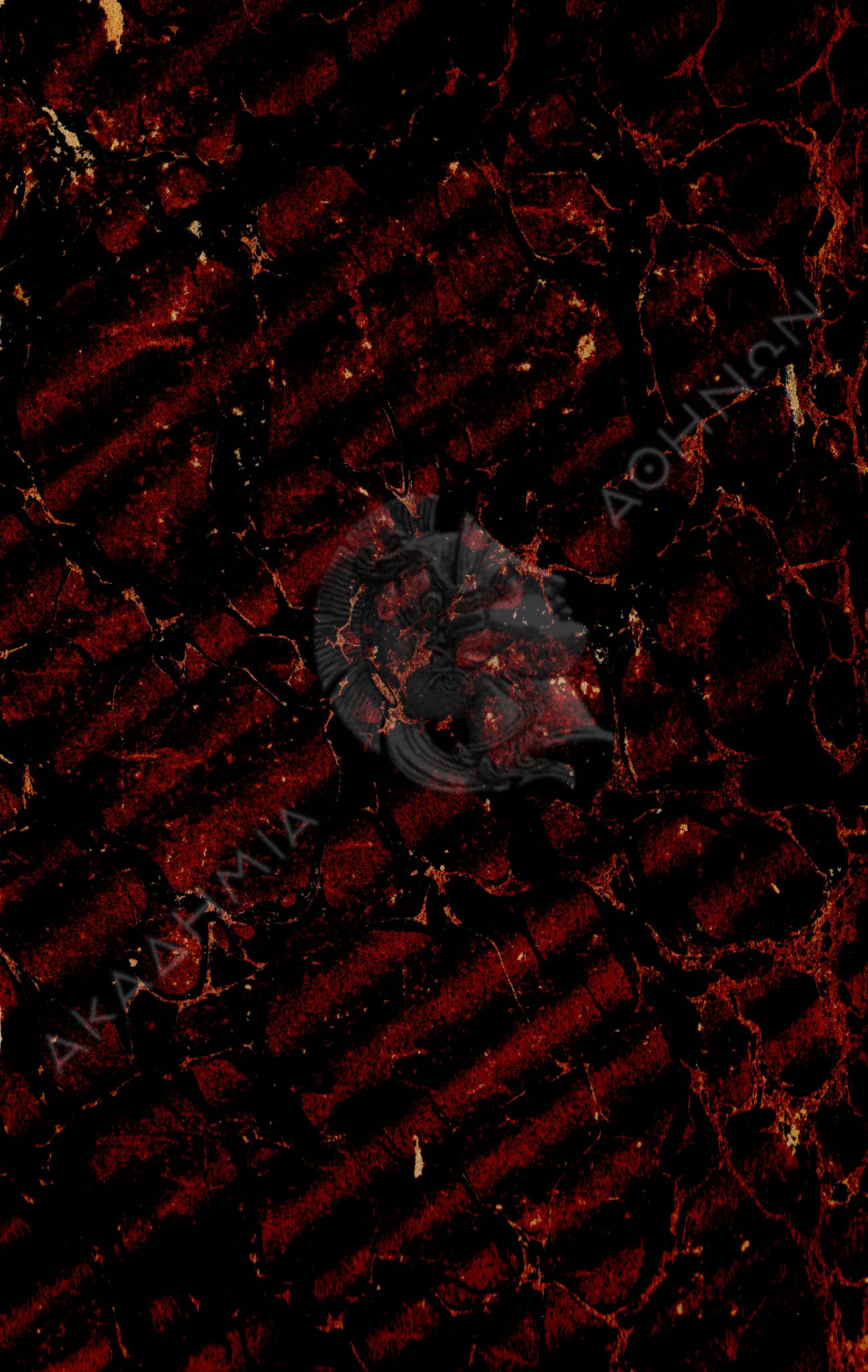
ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023239

AKADHMIA

ACHTM2N